

Submarina Deutschland jau Vokietijoje

Geležinkelių prezidentai nenori priimti Wilsono pasiulymų; darbininkai priima

150,000 turkų kariauja prieš rusus Galicijoje

Kaizerio sunus sužeistas

SUBMARINA DEUTSCHLAND JAU VOKIETIJOJE.

GENEVA (Sveicarija), rugp. 19. — Privatiška telegrama iš Berlio, kurią aplaikė laikraštis Neue Zürcher Zeitung, skelbia, kad pajūrinis vokiečių laivas Deutschland, išplaukęs iš Amerikos į Vokietiją rugpjūtio 2 dieną, jau randasi Bremeno tuoste.

Jei toji žinia teisinga, tai Deutschland jau išstūmė Preme- ne, tai talkininkams bus atsiki- kimas bus didelis, amerikiečių smūgis. Nes jie taip jau Deut- schlandą norėjo pagrauti, taip ji daboję, kas, rodos, išsiskel- iš juo nagi jau netgi laida ne- legalioje jūroje pavėkti.

DARBININKAI PRIIMA WILSONO PASIULYMUS, GELEŽINKELIŲ PREZIDENTAI ATMETA.

WASHINGTONAS, rugp. 19. — Kadangi 31 didžiųjų Suvien. Valstijų geležinkelių presiden- tai nenori priimti Wilsono pasi- ulymų, pripažinti jų kelių darbininkams 8 valandų darbo dieną su 10 valandų darbo at- lyginimu, tai prezidentas Wil- sonas rengiasi išsiskirti Washing- tonan ir kelių valdybos (board of directors). Prezidentas ar- šiaip ar taip, bet mano nedaleis- ti geležinkelių streiko.

Pasikalbėjime su geležinke- lių direktoriais pastarieji už- reikė Wilsonui, kad ir jie kaip ir kelių manadžeriai, reikalau- ja arbitracijos teismo susitaiky- mų.

Darbininkai gi iš kitos pusės nubalsavo priimti Wilsono pro- poziciją. Apie tai jie jau pran- ešė prezidentui, kuris dar sykį bandys sukviesti konferen- cijon kelių manadžerius ir pre- zidentus, ir jei ir tai nepavyks, jis tuomet išsąuks Washing- tonan kelių direktorius.

TURKAI GALICIJOJE.

BERLINAS, rugp. 19. — Pa- sirodė pirmos oficialės žinios apie būvimą turkų Galicijos fronte. Berlio pranešimai ske- lbia, kad jie mušasi draug su austrais ir vokiečiais prieš ru- sus ir jau atmušę rusų ataką.

Manoma, kad turkų Galicijos fronte esama nuo 70,000 iki 150,000 kareivių.

VOKIETIŲ SOSTO PAVEL- DETOJAS, KRONPRINCAS FREDERICK WILLIAM SUŽEISTAS.

PARYŽIUS, rugp. 19. — Ka- nufės šviesos skelvedra sužeidė koton Vokietijos sosto įpėdinį, kaizerio sunu Frederick'a Wil- liamą. Jis dabar gulį ligonbu- tyje. Kronprincas buvo kom- manduotojas vokiečių spēkų prie Verduno.

AMERIKONISKA PARODA MASKVOJE.

Rusijos Amerikos Pirklybos Taryba energingai rengiasi už- mežti nuolatinius ryšius tarp Rusijos ir Suv. Valstijų. Kaip skelbia Petrogrado telegramos, netolimo Maskvoje rengiamasi atidaryti parodą, kurioje bus iš- statyta pavyzdžių Suv. Valstijų išdirbystės. Vedama be to ta- rybos kas link išdavimo ameri- kiekieji kompanijoms leidimų praleisti Rusijoje keletą geležin- kelių, pastatyti keletą fabriku, kad sumaudojus vandenkričius ir upes elektros gavimui.

Tais pačiais artimesnių ry- šių užmezgimo tikslais Rusijos- Amerikos Pirklybos Taryba ruošia spaudon knygą, kurioje bus plačiai painformuota apie Suv. Valstijų pramonės stovi- Be kitų žinių šioje knygoje, sa- koma, bus ir kokia pusrėčio- tukstančio antrašų Suv. Valsti- jų firmų, įieskančių ryšių su Rusija.

SUNKUS AUSTRIJOS PADEJIMAS.

RYMAS, rugp. 18. — Cia yra žinių, ku- rios rodo, kad del austrų armi- jos sunaikinimo Austrijos aug- štesniųjų valdininkų tarpe pra- sidėję nesutikimai. Užrubeži- nių reikalų ministeris, buk pa- sitraukęs iš savo posto. Rim- tai esą kalbama apie pakvieti- mą ton vietoj grafo Andrashi, šaliminko atskiros Austrijos tai- kos su Rusija. Bet, sakoma, pastarasis šiuo sunkiu Austri- jai momentu neprimas pasiu- lymo.

TALKININKŲ NUOSTOLIAI SIEKIA 10,000,000 ŽMONIŲ.

BERLINAS. — "Kopenhage- no draja tyrinėjimui socialių karės pasekmių" apskaitliuoja, kad Anglija neteko užmuštais ir sužeistais jau 877,000 žmo- nių. Francijos nuostoliai to- kie pat kaip Anglijos. Italijos nuostoliai — 200,000 vyrų, o Rusijos 8,500,000 vyrų! Vien užmuštais, anot draugijos ap- skaitliavimo, Rusija netekus 1- 500,000 kareivių. Belgijos nuo- stoliai — 200,000 vyrų. Visų gi užmuštųjų skaitlius talkininkų pusėje viršijąs 2,800,000 ypatu.

KIEVE 300,000 BELAISVIŲ.

KJEVAS. — I du mėnesiu lai- ko per Kievą pravažiavo dau- giu 300,000 nelaisvių, suimtų Galicijoje, Bukovinoje ir Voyni- joje.

Kieve intiniai skirstomi au- strai ir vokiečiai gabunami į nelaisvių lagerius, o Austrėjos lenkai, rusinai ir kiti slavai pa- vedama žemietijoms ir tuojau išsiunčiama ukų darbus dirbti.

PAKLIUVO.

BERLINAS, rugp. 18. — Kėb- lan padėjiman pateko Gerard, Amerikos ambasadorius Berli- ne. Neseniai esantieji vokie- čiuose amerikoniškų laikraš- čių korespondentai kreipėsi per- jį į S. Valstijų valdžią, kad toji užprotestuotų prieš Angliją, ku- ri cenzuruoja Avienas, pralei- džia kitas išsipa, o dar kitų visi nepraleidžia. Amerikon sunčiamas žinias.

Gerard pasiusdamas kores- pondentų prašymą nuo savęs pridedo patarinimą, kad Ameri- kos valdžia nereikalauly iš Ang- lijos cenzūros panaikinimo, jeigu ir Vokietija laipjau cen- zuruoja. Jo piktasas nežinia koki būdu pasidarė žinomas vokiečiams. Vokiečių spauda dabar tiesiog juiršo ant Gerar- do, taip kad jam vargsni net karšia darosi.

TURKAI NEPAEVLIIJA SĖLP- TI NUKENTEJUSIŲ DEL KARĖS.

WASHINGTONAS, rugp. 19. — Ch. Philip, Suv. Valstijų am- basadorius Konstantinopolyje, pranešė Washingtonan, kad tur- kiai griežtai atsiskak pavelty neutralių valstybių komisijai padaryti tyrinėjimus Syrijos gyventojų šelpimo reikalais. Tai jau antrą kartą turkų val- džia neprima Amerikos pasi- ulymų kas link maitinimo bada-ujančiųjų Syrijoje.

10,000 NEW YORKO BAKSŲ DIRBĖJŲ METĖ DARBĄ.

NEW YORKAS, rugp. 19. — Dešimt tukstančių New Yorko baksų dirbėjų sustreikavo. Bak- sų dirbėjų unijos sekretorius gį paskelbė, kad iki pabaigai šios savaitės prisidės prie jų dar 15,000 darbininkų, tame skait- lių klerkai ir išvežiotojai. Strei- kas palis 340 dirbtuvių. Dar- bininkai reikalauja 50 darbo valandų savaitėje, pakėlimo mokesčies 15—20 nuoš. už dar- bą nuo štukų ir unijos pripaži- nimo.

\$10,000,000 MARMELADAMS.

LONDONAS, rugp. 19. — An- glijos valdžia praėjusiais me- tais išleido \$10,000,000 nupirki- mui kareiviams marmeladų.

AMERIKOS SOCIALIŠTŲ IN- TEKME AUGA NEPAPRAS- TAI SPARCIAL.

NEW YORKAS, rugp. 19. — 1892 metuose socialistų kandi- datas į prezidentus gavo 21- 164 balsus. Aštuoniais metais vėliau socialdemokratų kandi- datas gavo 87,814 balsų ir soci- alistų darbo partijos kandida- tas gavo 39,739. 1904 metais Eugene Debs gavo jau 402,283, o 1908 toji skaitlinė kiek suma- jėjo, bet 1912 metais skaitlius balsų, paduotų už Debsą, jau nešė 901,873 balsus. Šiomet so- cialistai tikisi, kad už jų kandi- datus į prezidentus — drg. A. Bensoną ir Kirkpatrick'ą — bus paduota jau net iki 2,000,000 balsų.

WILSONAS VETAVO ARMI- JOS BILIŲ.

WASHINGTONAS, rugp. 19. — Prezidentas Wilsonas vetavo armijos bilių, kuris skyrė ne- paprastai dideles sumas pinigų Suv. Valstijų armijos reorgani- zacijai ir prisirengimui. Veta- vo, kaip sakoma, todėl, kad bi- lius paliuosuoja nuo kariško- jo teismo ir pabaudo tuos ofi- cierius, kurie pasitraukia iš ar- mijos. Jo nuomone, ir išstoju- sieji iš armijos oficeriai turi būti paliečiami kariškojo tei- smo istatymų. Armijos bilius tuojau įneštas išnaujo atstovų butan, apsvarstymui tokioje pat formoje, koksioje jis buvo pirmiau.

AUDRA ISVAIKE AMERIKOS KAREIVIUS.

SAN ANTONIO, Tečas, rugp. 19. — Baisausia audra priver- tė Suv. Valstijų reguliariės ar- mijos kareivius ir milicionie- rius, esančius Gronsvilėje, įe- škoti prieiglaudus viešose įstaigose ir miesto salėje. Vėjas du- ko smarkumu 75 arčių valan- doje. Pridaryta daug nuosto- lių turtu. Staudytos krautu- vės, yra nuostolių žmonių gy- vaitimis, išversti telegramų stu- lpai, sutraukytos vielos ir t.t.

DAUGIAU FRANCUZŲ LAIMEJIMŲ.

PARYŽIUS, rugp. 19. — Fran- cuzai padarė tolesnį progresą prie Maurepas kaimo, o taipgi išstai kelio, einančio iš Maure- pas į Clery. Tokios yra oficial- alės francuzų karės štabo ži- nios.

MEXIKOS REVOLIUCIONIE- RIAI SULAIKĖ TRAUKINĮ.

EL PASO, rugp. 19. — 60 me- xikiečių revoliucionierių sulai- kė pasažierinį traukinį netoli Agnas Calicutes. Suimta apie 20 Carranzos kareivių. Revoli- ucionieriai nešiojo ženklus su parašu "Legalista." Toks yra vardas naujosios Meksikos revo- lucioninės partijos.

HUNGARIJOS DUONA BUS SIUNČIAMA VOKIETIJON.

LONDONAS, rugp. 19. J Vo- kietijos maisto ministeris von Batocki pasikalbėjime su vienu Hungarijos žurnalistu užrei- škė, kad Vokietijos valdžia jau kreipėsi į Hungarijos valdžią išsiusti Vokietijon visus atlie- kamus javus, kur jie bus tvar- kiai suvartoti. Von Batocki iš- reišė viltį, jog Hungarijos val- džia sutiksianti išpildyti tą pra- šymą.

PENSIJA SENIEMS DARBININKAMS.

CINCINNATI, rugp. 19. — Ohio valstijos šiuo laiku varo- ma gana smarki agitacija (ir ji turi pasisekimą) už tai, kad bu- tų priimta legislatoroj bilius, skiriamas pasenusiems valst. gy- ventojams pensija. Tame rei- kale ypačiai smarkią agitaciją varo darbininkai.

MASINISTŲ UNIJA PADIDĖ- JO 43,986 NARIAIS Į METUS.

WASHINGTONAS, rugp. 19. — Praėjusiais metais The In- ternational Machinists unija priėmė 43,986 naujus narius. Dar niekuomet savo istorijoje unija neturėjo tokio didelio na- rių skaitliaus priaugimo į vie- nus metus, kaip pernai.

ITALAI ATMUSĀ AUSTRU ATAKAS.

RYMAS, rugp. 19. — Austrų atakos prieš italus prie Spero- ne kalno (Trentino fronte) ir Rio Fredo klonyje (netoli Vos- ni Trentino) tapo atmuštos. Go- rizia apygardoj ir Carso lygū- moj permainų nėra.

ANGLAI PASIVARĖ PIRMYN.

LONDONAS, rugp. 19. — Pa- sak oficialio anglų pranešimo, jie pasivarė dar šiek tiek pir- myn šiaurėčiuose nuo Bazen- tin-Le-Petit.

FRANCUZŲ LAIMEJIMAI PRIE VERDUNO.

PARYŽIUS, rugp. 19. — Po smarkaus apšaudymo francuzai padarė ataką ant vokiečių traukėjų Fleury apielinkėje ir iš- vijo vokiečius. Kelios vokie- čių atakos tikslu atsinioli pra- castas pozicijas tapo atmastos.

ATSTOVŲ BUTAS PRIEME VAIKŲ BILIŲ BE DEBATŲ.

WASHINGTONAS, rugp. 19. — Atstovų butas be debatų pri- ėmė vaikų bilių su senato patai- somis. Kad bilius taptų įstaty- mu, bereikia tik prezidento Wil- sono pasirašymo.

\$1,000,000 NETIKRŲ PINIGŲ.

NEW YORKAS, rugp. 19. — Susėkta netikrų pinigų dirbėjai kurie buvo sumanę padirbti ir išleisti į žmones daugiau \$1- 000,000.

SUKTYBĖS VIŠTAS PARDAVINĖJANT.

NEW YORKAS, rugp. 19. — Vertelgos vištomis, kad bran- giu jas pardavus, daro šitaip: užduoda joms lesti pipirų, pas- kui ilgą laiką neduoda vandens ir taip atgabena turgan. Prieš pat pardavimą vištos girdoma. Ištroškusieji gi paukščiai tiek geria, kad pasidaro svaru ir net daugiau sunkesni. Vertel- gos paskui parduodami vištą paima už ją sulig jos svarumu, ty, ir už vandenį, kuris nė cen- to jiems nekaštuoja. Šitokios suktybės priverstė svaros komi- sionierių pradėti tyrinėjimus.

Svarbus straipsnis

Lietuva Gyvenamuju Mome

Išspausdintas šio numerio 4-me

IS RUSIJOS KAIMEČIŲ GYVENIMO.

Iš Vladimiro pavieta rašoma: Musų pavieto kaimai pergyve- na gana smarki ekonomini krizi. Iš pirmo žvilgsnio kaimas nepa- prastai lobsta, nes už viską, ką kaimietis gamina, mokama to- kius pinigus, apie kuriuos nie- kas niekuomet ir nesvajoję; mokesis už darbą taipjau ne- paprastai pakilo; toliaus, degti- nės krautuvių uždarymas ir, pagaliaus, pinigiska valdžios pa- gelba išsąuktiesiems karėn,— visa tatau sutraukia kaiman tiek pinigų, kad jis anksčiaus taip daug jų niekuomet dar ne- matė.

Bet iš kitos pusės dalykai pa- blogėjo. Malkų, pavyzdžiui, kainos nuo 2 rublių 50 kapei- kų už sieksnį pakilo iki 17 rub. Delei tokio gi malkų brangu- mo prasidėjo bausis miškų ei- kvojimas, kurio pasekmių dar negalima apspręsti.

Ačiū nepaprastai augštos mėsos kainoms ukininkai ėmė pardavinėti savo gyvulius. Ti- krą gyvulių sumažėjimo laips- nį kaimuose tikrai da negalima apskaitliuoti, bet manoma, kad jis bus nupuoles bent ant pusės. Iš to gi išvadas toks — gyvuliams sumažėjus, suliesės žemė, ypačiai ta, kuri reikalaus- ja gero tręšimo. O suliesėjus- jai nupuls josios derlingumas, kurio pakėlimui gal reikės dir- bti metų-metais.

Jei ukininkai suvartoja deg- linės igijimui mažiau pinigų, kame jokios abejonės buti ne- gali, tai pinigų eikvojimas kai- kuriems kitiems gėralams žy- miai padidėjo. Už tokio, pa- vyzdžiui, denaturuotojo spirito (skiriamo deginimui, pa- liravimui ir t.t.) mokama po 5 rublius už bonką, kuri seniau kaštavo 50—60 kapeikų. Ir kas svarbiausia, naujo budo gir- tuoklystė vis sparčiau ir spar- čiau platinasi ir kovoji prieš tą piklį veik ne nebandoma, iš- skyrus bausmes, kurios juk niekuomet negelbsti.

Pinigų, reiškia, kaimuose (bent tos apielinkės, apie ku- rią kalbama) yra daug. Ale kas iš to, jei ukis puola, jei mi- škai tirpsta, jei gyvuliai nyks- ta. — O juk be jų ukininkauti negalima. O girtuoklystė vis augštin kelia galvą. O vėl ne- matyti, kad už suimamus pini- gus butų kas nors naudingo u- kės pakėlimui taisoma, pinigai tik eikvojimį gimdą; kaimuose pradėjo pasirodyti brangūs mūilai, brangūs drabužiai, vei- drodžiai ir t.t.

SUDEGĖ 6 DIRBTUVES.

AMSTERDAM, rugp. 18. — Gaisras, kaipo policija tvirtina, kil- s nuo padegimo, sunaikino 6 dirbtuves ir kelis medinius na- mus. Nuostoliai siekia \$300,000.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS. ITALIJOJE.

RYMAS, rugp. 18. — Smar- kus žemės drebėjimas ištiko Ita- lijoje palei Adriatiko pakraštį. 25 sudrebėjimai buvo jaučiami vien Anconoje. Nuostoliai didė- li. 100,000 gyventojų išbėgo į laukus.

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Mūsų korespondentų pranešimai

AMSTERDAM, N. Y.

Nesenai tilpo "Naujiuose" korespondencija, kurioje aprašoma Amsterdamo lietuvių neveiklumas. Truputį keista. Matoma, tas korespondentas rašo apie mus kitų jam atpasakotas pasakaites. Tatai yra negera.

Kad Amsterdamo lietuviai nėra pakilę ant reikiamo laipsnio, to neužginčys nė vienas. Ne ginčiju nė aš. Bet kad jie būtų tokie apsilėdėliai, kaip tą nori įkalbėti rašytojas — irgi netiesia. Aš pasakyčiau tiek: amsterdamičiai dirba sulig savo geriausios išgalės. Jeigu tasai jų darbas nevisuomet atneša lauktas pasekmes, tai čia reikia kaltinti ne amsterdamičių neveiklumas, bet greičiau tos aplinkybės, kurios neleidžia jiems įgyti to butino, vidutinio apšvietos laipsnio. Tai viskas.

Vietinis prabaštėlis sugalvojo, kad amsterdamičiai turi pastatyti tautišką namą. Dabar jis agituoja už tai kiek drutas. Girdi, kas tai matė, jei lietuviai nepajęgtų sudėti 20 tukstančių dolerių? O gal ir pasisėks "įkaltinti" parapijonų širdis? Pirmeiviams tečiaus nėra ko džiaugties tuo užmanymu: jie neturės ten pastogės.

Darbai pas mus čia vidutiniškai. Betgi nepatačiau važiuoti į čia įšiekoties darbo. Viena, uždarbiai čia nekokie, antra — nestoka mums ir savų bedarbių. Šermukšnis.

PEORIA, ILL.

Šiame mieste lietuvių prisikaitoma apie 70 "dušų". Apšvieta ir organizacijos pas mus pastutinėje vietoje. Pirmoje vietoje... tautiškos, kerčiamos. Net gaļa žūrėti, kaip mūsų žmonės mēto sunkiai uždirbtus skatikus ir vėo pačią sykį nalkina savo sveikata. Tiesa, gyvena čia Sus. Liet. A. kuopa, bet jos veikimas labai apribotas. Daugelis, sako, bijo jos kaip "botiviškos" organizacijos! Nors, reikia pasakyti, negerai gyvena ir šventosios.

Daug daug reikia, kol Peorijos lietuviai susilygins su kitų kolonijų lietuviais.

Svečias.

KEWANEE, ILL.

Rugpjūčio 13 d. vietinė Šv. Antano draugija laikė savo mėnesinį susirinkimą. Susirinkime tarp kitko buvo pakelta toks klausimas: padidinti mėnesines duokles nuo 35 centų iki 50 centų. Sumanytojai tą savo įnešimą sumanyvo tuo girdi, numirus draugijos nariui gyviems nereikšią mokėti po dolerį ekstra. Tatai bus galima išmokėti iš izdo (\$150) ir atliktas kriukis!

Didžiama narių tečiaus suprata šitą triksą ir įnešimą atmetė. Mat, neseniai čia tapo sutverta rymo-katalikų susivienijimo kuopa. Jos "tėvu" yra nuolankus klerikalų tarnas A. Sutkus. Bet kadangi rymo-katalikų kuopoje narių mokesčiai kur-kas didesni, tai jie, kad įgijus sau daugiau pasekėjų, sumanė panaudoti kaip įrankį Šv. Antano draugiją. Mat, jeigu jiems būtų pavykę pasiekti savo tikslo, t. y. pakeičti tos draugijos narius mokesčius, jie būtų galėję pateisinti rymo-katalikų kuopą. Butų nurodę: ve, ir jie pakėlė nariams mokesčius! Bet nepavyko mūsų klerikalams.

Labai gerai padarė draugijos nariai palikdami senąjį mokesčių tvarką. Tatai buvo sumanyta tikslu pakenkti Šv. Antano draugijai ir gauti daugiau pasekėjų rymo-katalikų kuopai.

Kiek patyriaui, tai rymo-kata-

likų kuopos nariai esą netekę kantrybės. Kiti žadą atsiimti imokėtus pinigus ir atsisveikinti su kuopa ant visados... Sakoma, kad daugelis įstojo ton klerikalų "susaidėn" nežinodami tikrojo jos tikslo. Kada pamatė, kad ten visai nėra geriau, negu paprasčiausioje kokio nors šventosio "susaidėn", jie labai piktinasi.

Noriu pastebėti, kad kiek laiko atgal šioji draugija nubaudė vieną savo narį neva už skaitymą "Kardo" ir dalinimo žmoniems "sakramentų." Pereitame susirinkime pasirodė, kad tatai buvo nepamatuoti priekaištai. Susirinkimas nuėmė nuo jo uždegtą bausmę — 2 doleriu. Ateityje, reikia tikėtis, nariai neduos taip lengvai byle kam šmeižti savo narius.

Vyriškai, taip ir reikia.

A. Narys.

KENOSHA, WIS.

Nesenai buvo rašyta "Naujiuose" apie vietinės Simmons kompanijos "mielaširdystę", butent apdraudimą savo darbininkų nelaiminguose atsitikimuose. Tuomet "darbdaviai" tvirtino, kad visiems tiems, kurie bus išdirbę kompanijos dirbtuvėse ne mažiau penkių metų, atsitikus kokiam nors "nelaimingam atsitikimui", t. y. mirčiai, bus išmokėta \$1,000 mirusiojo giminėms. Pasirodo tečiaus, kad tai tik gra-

žus žodeliai, tariant pasityčiojimas iš savo darbininkų. Netikite? Štai prirodymai. 11 d. rugpjūčio mirė vienas tos kompanijos darbininkų — Sydney Mennell, anglas. Nors Mennell tapo užmuštas dirbtuvėje ir buvo išdirbęs kompanijai apie devynis metus, jo šeimyna betgi tegavo tik devynis šimtus dolerių vietoje tukstanties. Taigi kur dinga dar vienas šimtas? Pasiklauskite tų "geraširdžių" — "darbdavių."

Darbininkai neturėtų atsidėti ant savo išnaudotojų malonės, bet steigti savo susiėlpimo draugijas ir reikalaut, kad būtų įvesta valstybinė apdraudus sistema.

Vietos lietuvių gyvenime nieko naujo. Visas mūsų visuomeninis veikimas, tai rinkimas aukų nukentėjusiems del karės Lietuvoje. Tik man truputį keista, kan iki šiol mes vis dar nepajiegėme nustatyti aiškios pažiūros nukentėjusių šelpimo klausime. Mes neva atsisakėme remti klerikalų Tautos Fondą, tečiaus prieprogresyvės visuomenės įsteigto juo Lietuvos šelpimo Fondo irgi nepripasidėjome. Negana to, kai kurie patyloimis šnibždas, kad esą reikia pasiūsti surinktuo-

sius pinigus... Centralin Komitetan!

Vyrai, žiūrėkite: bėgdami nuo vilko, kad neuzbėgtume ant meškos...

Dilgėlė.

HARRISBURG, ILL.

Apart anglies kasyklų kitokių darbų čia nėra. Bet ir jose dirbama vos po 3—4 dienas savaitėje. Darbas nesunku gauti, tečiaus uždarbiai menki.

Beje, šis miestelis nuo tulo laiko vadinasi "sausu". Bet mes, harrisburgiečiai, mokame tatai apeiti... Jei tik turi nors kiek "kapitalų", nėra bėdos nė del alučio, nėgi del "baltakėlės."

Viešasai judėjimas čia toks nežymus, menkutis. Tiesa, socialistiškų laikraščių čia skaitoma gana apšiai, bet nuo socialistiškojo supratimo mūsų žmonelės dar gana toli. Daugumas pas mus vadinasi laisvamaniais. Bet jei pakalbinsi vieną kitią prisidėti prie organizuotų darbininkų atsako, kad jisač, girdi, ir taip jau kovoją už darbininkų reikalus...

Butų gera, kad kokiu nors būdu surengus čia prakalbas. Tame darbe tečiaus turėtų mums pagelbėti kitų kolonijų draugai. Dalį išlaidų, suprantama, padengsime mes patįs. Dirva soc. judėjimui čia yra daug žadanti. Draugai, pasirupinkite.

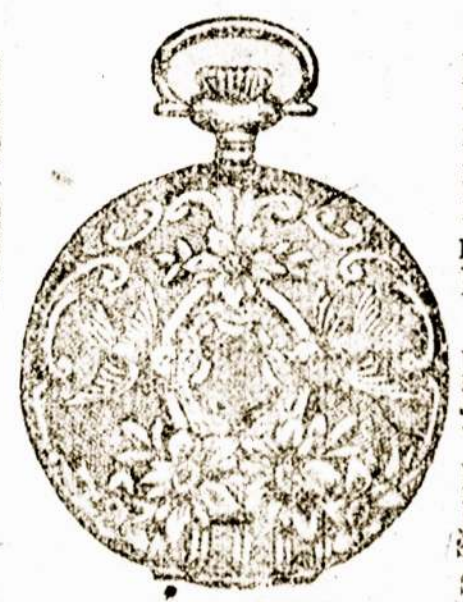
Juozelis.

ISMOK BARBERYSTES AMATĄ

Viskas sulig naujausia mada. Mokėstis \$25. Inrankiai duodami. Algos mokamos.

TRI-CITY BARBER COLLEGE
819 S. State St. ir 606 W. Madison St.
CHICAGO, ILL.

P. K. BRUCHAS

Geriausi vieta pirkti laikrodžius, Daimontus, Ziedus Iik grynaukto, šliužius ziedus, branzalinius, Kolonėlius, apilikus ir tt. Mūsų Krautuvių pripildyta naujausios mados laivais ir prekes pigesnes kaip kitur. Ant užrašymo katalogą išsiunčiame dykai.

P. K. BRUCHAS

3218 So. Morgan St., Chicago.

\$31,000,000.00

Suviršum depozitų turi dabar didžiulis Valstijos Bankas-State Bank of Chicago

uo jo įsteigimo 1879 metuose taisy bankas nuolatos augo taip, kad šandie jo kapitalas ir atsarga yra daugiau kaip keturi milijonai aštuoni simtai septyniolika tukstančių dolerių — \$5,000,000.

Be 40 tukstančių žmonių, kur turi pasidėję savo pinigus šiame banke, čia jau sudėta Suvienuytųjų Valstijų valdžios, Illinois valstijos ir Chicagos miesto pinigų.

Lietuviai, kuriems rupi saugumas jų pinigų, tegul pasidėda šitame banke. Daug lietuvių yra pasidėjusių čia savo pinigų, ir džiaugiasi.

Bankas moka 3%. Atdaras nuo 9 ryto iki 3 val. po pietų; Subatomis iki 2 val. po pietų. išidomėkite adresą.

STATE BANK OF CHICAGO

Kampas La Salle ir Washington Sts. prieš City Hall.

1 CENTAS 1

Suėdys Jums \$5 iki \$10 ant siuto ar overkoto. Prisiškite mums atvirutę, o mes pasiūstingishe pribūti ant paskirtos dienos su virš 500 geriausių vilnonių sampelių, iš kurių galėsite pasirinkti sau drapanų pigiau, negu už galavas mokat. Mes laipgi siunam vyriškus ir moteriškus nuo lietaus apsiarus, visokios mados, nuo \$2.95 iki \$17.50. Ordeitų intai nevaziuojam toliau 50 mylių nuo Chicagos.

CUT PRICE TAILORING CO.

1505 So. 50th St.

CICERO, ILL.

B. W. FORSARAS, Repr.

NEUŽILGO prasidės pabovos, perstatymai, koncertai, vakarėliai, prakalbos ir t.t.

☞ Kiekviena draugija, rengianti minėtas pramogas privalo pasirupinti išanksto spaudos darbais, ypatingai įžangos tikietų, kurių daugiausia reikia.

☞ Atminkite --- kad geriausia patarnauja tame reikale ir už žemiausią kainą.

"Naujienu" Spaustuvė

1840 SOUTH HALSTED STREET
Chicago, Illinois

TELEPHONE CANAL 1506

Stebuklingiausias Miestas Pasaulyje yra Gary, Ind.

Vos keli metai kaip prasidėjo, o šandien jau turi arti 50,000 gyventojų; o dar porą metų palaukus pasieks virš 100,000 ir daugiau. Nes čiomai randasi didžiausias dirbtuvės pasaulij, ir dabar dar stato naujų dirbtuvų.

Viena tik Plieno (United States Steel) Korporacija paskyrė šimtet 100 milijonų dolerių padidinimui ir pastatymui naujų savo dirbtuvų.

Apart šių daugelis kitų dirbtuvų statoma ir rengiama statyti, kuriose dirbs dešimtai arba simtai tukstančių naujų darbininkų ir gaus didžiausius uždarbius.

Gary, Ind. tik tas nedirba, kuris nenori. Paprasčiausis darbininkas uždirba nuo \$3 iki \$8 į dieną ir daugiau. Gary, Ind. trūksta visokių darbininkų ir yra geriausias progos visokios rūšies biznieriams.

Mes esame seniausi ir didžiausi žemės plotų savininkai Gary ir apilinkėse. Mes turime daugybę lotų ir namų pardavimui visose miesto dalyse ant lengviausių išmokėjimų.

Norėdamas gauti platesnių žinių apie Gary ir jo ateitį, kreipkis į mūsų ofisą ypatingai arba laišku, o mes užtikriname, kad tamsta visuomet užganėdinsime ir parodysimė, kur greitai padaryti gerus pinigus. Taipgi kurie nori parduoti savo lotus Gary ir apilinkėse, mes perkame už "cash."

J. SKINDERIS & CO.

VYRIAUSIAS OFISAS:

1610 BROADWAY, GARY, IND.

Rezidencija: 3362 So. Halsted St., Chicago, Ill., 2-ras floras iš fronto. Galima rasti nedėliomis iki 10 v. išryto, o kasdien, Gary, Ind.

Aš Alena Kostovska, Siendie Pasirodau Visai Publiškai Akyse

Kas mane išgelbėjo nuo varginančių ligų? Salutaras Bitteris. Aš per pračius 4 metus buvau vos tik gyva. Aš kentėjau nuo nevirinimo pilvo ir dispepsijos. Mažai tegalėjau valgyti ir suvalgytas maistas suteikdavo man daug nesmagumo — atsiliepdavo skilvyj skausmai, rėžymas, gurgimas vidurių. Diegliai suimdavo po krūtine, sonuose ir sėrėnose. Niekur aš negavau pagalbos del savo sveikatos. Bet kada aš pradėjau reikalauti Salutaras Bitteris ir Salutaras, Regulaatoria, del moterų, pradėjau gerai jausties, gerai valgyti ir dirbt, pasidargi suaugu viskas. Per 6 mėnesius aš savo pavargę nebegalėjau pažinti ir palikau laiminga naudodama Salutaras Bitteria. Kaina \$1.00. Galima gauti geresniuose salimuose ir apilėkose, o kur SALUTARAS CHEMICAL INSTITUTION

negali gaut, kreipkis į: 2olės nuo visokių kuno blogumu.
P. J. BALTRENAS PROF.
1709 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Canal 6417.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published daily by Lithuanian News
Publishing Company, Address: 1840 S.
Halsted St., Chicago, Ill. Telephone Ca
nal 1506.
Entered as second-class matter March 7,
1914, at the Post office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879.
Terms of subscription:
In Chicago, by carriers, per week 12 cts;
by mail, one year \$6.00. Outside Chicago,
by mail, one year, \$5.00.

NAUJIENOS
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Eina iš Chicago kasdien.
Leidžia Naujienų Bendrovė.
Prenumeratos kaina:
Chicagoje — per išnešiojimus 12 centų
savaitėje. Padu siunčiant, Chicagoje me-
nams \$6.00, pusei metų \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams... \$5.00
Pusei metų... \$3.00
Pirmas mėnesiam... \$1.75
Dviems mėnesiam... \$1.25
Europoje, metams... \$7.00

Redaktorių matyti galima tikrai nuo 5
iki 5:30 val. vakare

Redakcijos
Straipsniai

Tieji žmonių
atstovai

Jeigu kongreso atstovai, ku-
riuos kapitalistų partijų
(republikonų ar demokratų)
mašinos pasiučią ten "žmo-
nių" reikalus atstovauti, sumany-
tų ištikrųjų žmones atstovauti,
vadinasi, tikraisiais žmonių reika-
lais rūpintis, o ne reikalais val-
dančiųjų klesų — kapitalistų,
tai tokie kongresmanai su pir-
mąja savo tarnysta pabaigtų ir
paskutiniąją. Sekamais rinkimais
jie nebepatektų kongre-
sam.

Kongresmanas, išrinktas ka-
pitalistų politinių partijų
mašinomis, jeigu jisai nori
savo vietą ten palaikyti, tu-
rėti nuolatinį ir gerai apmoka-
mą džiabą, turi veikti taip, y-
pač jo veikimas eity kapitalis-
tų interesų naudai, arba bent
nebutų tiems interesams prie-
šingas. Jeigu jis tos sąlygos
negali pildyti, jeigu jis norėtų
buti teisingas žmogus ir pakel-
tų balsą už tikruosius žmonių
reikalus, už paimtas žmonių
teises — toksai kongresmanas
butų žuvis.

Kad tai tiesa, apie tai pasipa-
sakojo vienas kongreso atsto-
vas žurnalistui F. C. Kelly. Pa-
sipasakojo atvirai, butent, kad
kaip tik jis buvęs išrinktas kon-
gresan, jis tuojau pamatęs, kad
jeigu jisai atvirai kovosias už
žmonių reikalus ir eisias prieš
nedidelės, bet galingos, lobininkų
saulalės interesus, tai jo ka-
rjiera tuo ir butų pabaigta. Ir
jis užsidavęs sau tokį klausimą:
ar geriau butų naudingi
visuomenės reikalų atstovai
buti ir už visuomenės labą kovo-
ti nors per vieną tik atstovavi-
mo terminą, ar pašvęsti visą sa-
vo veikimą tik tam, kad turė-
jus pastovų džiabą kongrese?
Ir jis pasirinkęs sau paskutinį
kelį — rupintis tik savo kar-
jiera. Ir jis esąs pilnai įsitiki-
nęs, kad jis galis dabar pasili-
kti "žmonių" atstovu kongrese
taip ilgai, kaip tik jis norėsias.
"O priežastis, kodėl aš esu pil-
nai įsitikinęs pasilikti kongre-
se taip ilgai, kiek man tauta pa-
tikis, yra tame, kad aš esu vie-
nas n e n a u d i n g i a u s i y
kongreso narių" — pasakojęs
kalbamasai atstovas. — "Aš nei
jaiko daug neturiu dalyvauti
kongreso darbuose; savo laiką
aš apverčiu tik tam, kad pasi-
gerinuš namie savo balsuoto-
jams. Tuo tarpu kaip kiti kon-
greso nariai užsiima neva įsta-
tymų leidimo reikalais, aš pa-
prastai sėdžiu savo ofise ir už-
simu siuntinėjimu žmonėms
arba lapelių su įvairiais
nais. Visas mano dar-
bese atliekamas tik to-
kad sekamais
kly-
naturai
kad

visų-pirmiausia žiuriu į jį iš-
tos pusės, kaip jis galėtų atsi-
liepti j manō karjiera; o ar jis
butų žmonėms naudingas, ar
nenaudingas, tai man mažiau
rupi."

Ką pasipasakojo šitas kong-
reso atstovas, tą pat galėtų apie
save pasisakyti ir visi kiti re-
publikonų ir demokratų atsto-
vai. Juos išrenka kapitalistų
partijų mašinos, todėl jie ir tu-
ri kapitalistams tarnauti. Jei-
gu netarnautų, jie netektų vie-
tos. Sėdėdami kapitalistų kiše-
niuose, jie negali žmonių reika-
lų ginti, nors jie vadinasi "žmo-
nių" atstovais. Ir todėl mes tu-
rime daugybę įstatymų, kurie
tik viešpatuojančiųjų klesų rei-
kalams tarnauja, lobininkų in-
teresus apdraudžia, o nē vieno
tinkamesnio įstatymo žmonių,
ypatingai darbininkų teisėms
apginti.

Bet kitaip ir negali buti. Šuo-
loja kur laka. Kol žmonės tie-
sis kapitalistų partijų maši-
nomis save valdyti, tol jie turės
kapitalistų kišeniuose sėdin-
čius ir jų nandai veikiančius
atstovus. Dalykai tik tuomet
persimainys, kai žmonės susi-
pras rinkti atstovais kandida-
tus tos partijos, kuri už žmo-
nių reikalus kovoja, o tai — so-
cialistų partijos kandidatus.

APŽVALGA

SUVAŽIAVIMAS
WILKES-BARRE'JE.

Kaip žinome, komitetas, suma-
nęs šaukti visų srovį atstovus į
Wilkes-Barre, Pa. apsvarstymui
"lietuvių dienos" klausimo kvie-
tė ir L. S. S. Kaip "Keleivis"
praneša, Sąjungos sekretorius,
dr. J. V. Stilson, į tą pakvietimą
atsakė sekamai:

"Tomas J. V. Lopatto &
Kun. V. Dargiui,
190 So. Meade St.,
Wilkes-Barre, Pa.

"Gerbiamieji: —

"Jūs susirinkimo nutari-
mus, kuriais kviečiate LSS. at-
siųsti savo atstovus į busimą
9—17—16 susirinkimą, gavo-
me tik 9—9—16, nors jie buvo
priimti liepos 25 d. tai yra dau-
giau kaip dviem savaitėm anks-
čiau. Vadinasi, pranešimą
pasiektė tik apie savaitę iki
susirinkimo. Tai išrodo lyg ir
nenorėjimas mums duoti laiko
visapusiškai apsvarstyti tą
svarbų klausimą ir susižinoti
su visais LSS. Pildomojo Ko-
miteto nariais.

"Antra, jūs nepranešate, ko-
kios organizacijos yra kviečia-
mos tan susirinkiman, o tai ya-
ra labai svarbu, nes norite te-
nai sutaisyti Centralj A. L. Ko-
mitetą, kuris tvarkytų Lietu-
vių Dienos rinkliavą ir kitus
svarbius klausimus ristių.
Prašome apie tai mums kuog-
greičiausia pranešti.

"Jūs pranešimą pasiučiate
me Pildomajam Komitetui, ku-
ris gal da suspės reikalingą ta-
rimą padaryti.

"Su pagarba,
"J. V. Stilson,
LSS. Sekretorius-vertėjas."

Toliau apie tai "Keleivyje"
skaitome:

Savo pranešime Pildomajam
Komitetui dr. Stilsonas sako,
kad "Kovos" redakcija su ad-
ministracija pritaria siuntimui
trijų delegatų į minėtąjį susi-
rinkimą ir nuskyrė jau šias vy-
patus: Kapsuką ir Stilsoną iš
"Kovos" ir Valinčių (fotogra-
fistą) iš Pittstono.

Draugai iš "Kovos" mano,
kad socialistai gali "Lietuvių
Dienoj" dalyvauti, nes ji yra
skiriama ne klerikalams, tau-
tininkams ar kokiai kitai sro-
vei, bet visiems lietuviams.
Todel visi lietuvių gal susieiti
ir apsvarstyti, kaip geriau
sutaikyti pinigų rinki-

ma. "Koviečiai" mano, kad
geriausia butų, jeigu kiekvie-
nas fondas statytų savo žmo-
nes pinigams rinkti. Kiek ka-
trie surinks, tiek savo fondui
ir atiduos. Kiekvienas gi fon-
das tegul siunčia surinktus pi-
nigus toms įstaigoms, kurio-
mis jisai daugiau pasitiki.

Tokia mintimi turį vadovau-
tintis susirinkime socialistų
atstovai.

Tik kažin, ar sutiks su tuo
Wilsonas, jeigu tos dienos pa-
skirimas nuo jo priklausio.

Iš "Kovos" patiriame, kad L.
S. S. nutarė pasiųsti į minėtąjį
suvažiavimą draugus V. Kapsu-
ką, J. Stilsoną ir A. Valinčių (iš
Pittstono).

DEL LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBES.

"Kova" stengiasi išjuokti Lie-
tuvos nepriklausomybės obalsį,
lygindama jį su drg. Janulaičio
paskelbtąja "vienybe", ir sako:

Ne taip senai mes turėjom
iš Lietuvos vieną sturprizą
(netikėtą daiktą), dabar gavo-
me kitą. Aną-kart tai buvo
garsieji Janulaičio laiška, ku-
rie tokį puikų įrankį prieš mus
davė mūsų priešininkams, da-
bar — ta "Lietuvos nepriklaus-
omybė". Aną-kart iškarto
taip-pat buvo bepaleidžia va-
rą daugelis mūsų draugų, bet
greitai susigriebė; dabar, ma-
tyt, da didesnis pavojus gresia.
Delfo turime rimtai ir nuodug-
niai svarstyt tuos klausimus.
Gal galų-gale pasirodys, kad
ir šita nepriklausomybė, tai tik
tuščias įsivaizdinimas, kaip ir
ta tautos vienybė, kurią nesa-
ni ir skelbė ir prie kurios mus
šaukė Janulaitis? Juk ir jis
kalbėjo "visų" Lietuvos "socia-
listų" vardu! Ir tai buvo
"griežtas nutarimas"! O vie-
nok — kas išėjo? Ir kas bu-
tų išėjo, jei Amerikos drau-
gai be jokios kritikos butų
priėmę tuos Janulaičių šauk-
smus? Į kokią balą mes butu-
me tuomet įklimpe! Tai jau
labiau verčia mus ir dabar ap-
sižiūrėt, nieko nedaryt akių
plotu.

Pirmiausia tas "griežtas nu-
tarimas" nepriklausomybės
reikalaut. Ar tai yra toks nu-
tarimas, kaipj seniau buvo nu-
tarimas visiems "šventoj vie-
nybė" gelbėti skęstantį laivą,
ar truputį kitoks? "Naujie-
nos" priima tą nutarimą, kaip
tikriausią pinigą. Jos dargi
nepastebė skirtumo tarp vaka-
rykščių Lietuvos socialistų
reikalavimų ir šiandieninių.
Nemato to skirtumo ir Ameri-
koj, ir dargi pasijuokia iš kle-
rikalų ir tautininkų, kad jie
dabar turi naisyti frontą.
Jas išgelbėjęs nuo to pripažini-
mas kiekvienai tautai teisės
spręsti apie savo likimą. Bet
ir pripažįstant tą teisę, jei už-
vakar buvo reikalaujama tau-
ty federacija, vakar — auto-
nomija, šiandien — nepriklaus-
omybė, tai juk ne tą patį rei-
škia, ir mes negalime, kaip pir-
štinės, pakeisti vienus reikalavi-
mus kitais. Del tų reikalavi-
mų, ir pripažįstant tautų ap-
sisprendimo tesę, socialistų ei-
lėse paprastai eina kuodidžiaus-
ia kova. Del jų dargi atskiro
socialistų partijos tveriasi
— taip buvo ir Lietuvoj, Lenki-
soj, L. S. D. P. programoj
seniau viešpatavo federacijos
reikalavimas ir kontrabanda
buvo kišama ten nepriklauso-
mybė. Del to kilo jos eilėse
atkakli kova. Juo labiau pra-
dejo dalyvauti judėjime ir par-
tijoje plačios darbininkų minios
juo daugiau jos nepatenkintos
buvo senąja programa. Galų-
gale po ilgos kovos, 1907 m. su-
važiavime, buvo atmetos viso-
kios patriotinės priemonės jos
programoj ir indėtas reikalavi-
mas demokratinės Rusijos res-
publikos su Lietuvos auton-
omija.

Dabar, matyt, vėl atgyja tie
senieji palikimai. Ir nenuosta-
bu, nes ten kalba socialistų
vardu pora senųjų partijos
veikėjų, kurie da anaipolt ne-
buvo atsikratę nuo senųjų pa-
likimų. Šiaip nuo darbininkų
judėjimo jie senai toli stovi ir
dabar, matomai, su juo nesusi-
artina; bet "griežtus nutari-
mus" priimti ir kalbėti parti-
jos vardu labai greitai. Vienok
šitas poros inteligentų "nuta-
rimas" — nepriklausomos Lie-
tuvos reikalavimas — nesu-
tinka su L. S. D. P. programa,
kurios juk nieks neturi teisės
be suvažiavimo perkeist. Už-
tat juo atsargesni mes turime
but su tokiais "nutarimais".

Kas del to, koku budu iškilo
Lietuvos nepriklausomybės (tei-
singiau: demokratinės nepri-
klausomos Lietuvos) obalsis Lie-
tuvos social-demokratų partijo-
je, tai apie tai "Kova" galės pa-
siskaityti "Naujienose", draugo
vlinčio laiške. Tenai ji pama-
tys, kad išties reikia buti at-
sargiais su tokiais nutarimais,
butent: nesiskubint juos bom-
barduot, nepatyrus dalyko.

O dabar apie skirtumus. Pa-
sak "Kovos" mes nematą skirtu-
mo tarpe vakarykščių Lietuvos
ir Amerikos socialistų reikalavi-
mų ir šiandieninių. Lietuvos
socialistai, girdi, "vakar" reika-
lavę autonomijos, o "šiandien"
reikalauja (bent tie, apie kuriuos
rašo draugas vlinietis) nepri-
klausomybės. Tai esa mainymas
reikalavimų, kaip pirštinių.
"Kova" nepastebi, kad tarpe
"vakar" ir "šiandien" yra milži-
niškoji pasaulio karė, ir kad to-
del jos palyginimas apie piršti-
nes čia taip tinka, kaip, anot tos
vokiečių patarlės, "kumščia ant
akies."

Bet apie kokį "reikalavimų
mainymą" kalba "Kova" pas A-
merikos socialistus? "Vakar"
(t. y. karės pradžioje) jie pripa-
žino, kad jie negali statyti kon-
krečių reikalavimų Lietuvos lais-
vės klausime; jie užreikšė, kad
tuos reikalavimus turi suformu-
luot Lietuvos gyventojai, ir a-
merikiečių dalykas bus tikrai
remti juos, "šiandien" gi mes pa-
tyrėme, kad Lietuvoje jau stoma
tam tikri aiškiai suformu-
luoti reikalavimai, ir mes kalba-
me apie tai, kad juos reikėtų pa-
remti. Kur čia yra "pirštinių
mainymas," tai težino viena "Ko-
vos" redakcija.

Aišku tečiau vienas dalykas,
kad "Kova" savo užtarimu pa-
juoktųjų "Naujienose" klerika-
lų ir tautininkų stiprina šitų po-
nų poziciją, padeda jiems iš ba-
los išsikraustyti, į kurią jie buvo
taip giliai įklimpe politikos klaus-
sime. Kiek mes energijos dėjo-
me ant to, kad išaiškintus nede-
mokratiškumą mūsų klerikalų ir
tautininkų mėginimo risti Ame-
rikoje politiskus Lietuvos reika-
vus, o štai atėjo "radikalioji"
"Kova" ir ištiesė jiems ranką!

Redakcijos Atsakymai

J. G., Harrisburg, Ill. — Gavo-
me anksčiau kito mūsų korespon-
dento pranešimą. Atidedame.

Klaustytoji, Peoria, Ill. — Tas
pats.

Alf. Ilganosui, Amsterdam,
N. Y. — Apie atsikimą .su p.
Šilku jau buvo rašyta. Kai-ka-
rasi sunaudosime. Stengkitės
tečiaus rašyti kiek galima trump-
plau. Visi viena redakcija yra
priversta trumpint, nes — ne-
užtektų laikraštyje vietos ki-
tiems dalykams.

M. D. Jančuliui, Amsterdam,
N. Y. — Ginčyties su tuo "Drau-
go" korespondentu neapsimoka:
piliakšti visokius niekus apie
socialistus — tai jiems pripastas
amatas. Lauksime žinučių iš vie-
šojo lietuvių darbininkų veikimo
jų mieste.

Lietuva Gyvenamuoju Momentu

Vaizdas dabartinio Lietuvos gyvenimo
vokiečiams šeiminkaujant

RAŠO VIENAS VILNIETIS

ŠVIETIMO REIKALAI.

Kalbant apie švietimo darbą
Lietuvoje praėjusiu mokslo me-
tu, reikia pasakyti, kad už viską,
kas toje srityje yra šiandien padar-
yta, Lietuvos liaudis ir Lietuvos
visuomenė pati sau ačiu tegali
pasakyti.

Rusams pasitraukus, kartu su
jais pasitraukė kuone visi lietu-
viai — inteligentai, palikdami tė-
vynėje gal tik kelintą. Kartu su
mokytojais išvažiavo Rusijon ne
mažiau kaip (3/4) tris ketvirtos
dalis visos inteligentijos ir kuone
visa augštesnius mokslus einan-
čioji jaunuomenė. Nors kiekvie-
nų pasielgimą galima išaiškinti
ir pateisinti, bet reikia dabar pa-
sakyti, kad inteligentai-pabėgė-
liai padarė ne tik netikusį, bet ir
niekingą darbą, apleidami savo
kraštą sunkiausioj del jo valan-
doj.

Nežiurint visko, trumpu laiku
pusėtinai susitvarkė pradinis
mokinimas tiek, kad šių metų pa-
baigoje turėjome Lietuvoje lig
1300 mokyklų, kuriose mokinosi
apie 50 tūkstančių vaikų. Moks-
las visur buvo vedamas prigimta
vaikų kalba — lietuviškai. Mo-
kyklos buvo kuriamos kur ir kaip
buvo galima... Daugiausia mo-
kyklų įsikūrė pati Lietuvos liau-
dis, pati susiradzama mokyklai
mokytojus, lėšų ir mokinimo
irankių. Apie vokiečius tame da-
lyke tiek tegalima pasakyti, kad
jie, kol nespėjo pažinti mūsų gy-
venimo, bent nevaržė iškarto mo-
kyklų steigimo ir leido gyvuoti
toms, kurios jau buvo pačių žmo-
nių įkurtos.

Be pradinio mokinimo pradėjo
tvarkyties ir gimnazijos. Šian-
die turime lietuviškų gimnazijų
Vilniuje, Šiauliuose, Panevėžij,
Kaune ir Marijampolėje; nuo šio
rudens rengiama įsteigti Uk-
mergėj, Utėnoj, Žasliuose, Tel-
šiuose, gal ir dar kur. Išgulto-
moji gimnazijų kalba, apart Pa-
nevėžio, — lietuviška.

Be lietuviškų pradinų mokyk-
lų, vokiečių buvo mėginta vienur-
kur steigti vokiškosios, ypač
Suvalkijos pasienij; tokių mo-
kyklų ir lig šiol tebėra, bet žmo-
nės kas-kart vis labiau prieš jas
šaušiasi.

Jeigu iškarto betgi vokiečiai
nesikšio j mokinimo reikalus, tai
pastaruoju laiku, jau apsipazi-
nė su Lietuvos gyvenimu ir suėmę
į savo rankas kuone visą jo tvar-
kymą, jie mėgina savo globon pa-
imti ir švietimo reikalus. Nebe-
galima kurti naujų mokyklų be
jų žinios ir sutikimo; kurios jau
įkurtos, pradeda but prižiurimos
vokiečių valdininkų. Jau mėgi-
nama brukti mokyklon vokiečių
kalba ne tik gimnazijoje, bet ir
pradinėse mokyklose. Vietomis
jau paskelbtas įsakymas, kad
pradinėse mokyklose butų vokie-
čių kalbos mokinama ne mažiau
kaip gimtosios, o siekiama to,
kad vaikas, trejus metus mokyk-
loj pabuvęs, jau galėtų vokiškai
pramokti. Reikalaujama, kad
mokykla Prusų dvasioj butų ve-
dama.

Be to, reikalaujama ir iš moky-
tojo, kad butinai pramoktų vo-
kiečių kalbos, o visas susirašinė-
jimas su vokiečių vyriausybe kad
vokiečių kalba butų vedamas.

Tais visais parodymais, o ypač
vokiečių kalbos mokyklon bruki-
mas daro mokyklos klausimą
Lietuvoje vieną opiausiu ir ver-
čia mus, pagaliaus visą Lietuvos
visuomenę, jau šiandien organi-
zuoti kovą prieš germanizacijos
pastangas ir stoti jon be atodai-
ros artimiausiu laiku, kaip tik
rudenį prasidės mokslas.

Mūsų pozicija: liaudies mokyk-
la Lietuvoj yra mūsų mokykla,
turi but mūsų pačių rankose,
mums tinkamai sutvarkyta ir
mūsų pačių vedama. Vokiečių
įsikimimą, o ypač vokiečių kalbos
įvedimą priimsime kaipo provo-
kaciją, ir kovon stodami, organi-
zuosime jai Lietuvos liaudį kuop-
plačiausia. Geriau nē jokios mo-
kyklos, ne kaip su priverstina vo-
kiečių kalba!

SPAUDOS PADĖJIMAS.

Spaudos padėjimas yra kuob-
biauriausias, nes lig šiol jos ne-
turim visai, neturime Lietuvoj nė
vieno lietuviško laikraščio. Vo-
kiečių vyriausybė, norėdama iš-
karto pažaboti lietuvius savo
naudai, pati pradėjo leisti "Da-
bartį", neleidama jokio laikraš-
čio lietuviams, nors buvo klabin-
ta ir dešiniojo sparno ir kairiojo.

Pastaruoju betgi laiku, pajus-
tus, kad žmonių upas Lietuvoje
aiškiai atsivertė prieš vokiečius
ir kerštas auga, žada susigriebti,
ir jau yra žinių, kad žadama leis-
ti laikraštį — žinoma, vispir-
miausia klerikalams ir mūsų tau-
tininkams. Susigriebia vokie-
čiai jau pervėlai, nes "Dabartis"
tiek Lietuvos kaimui įsipiktino,
kad šiandien vienu dienos klausiu
mu yra "Dabarties" baikoto
klausimas, kuris, be abejo, turės
didelio pasisekimo.

Tarp kitų mūsų gyvenimo su-
varžymų reikia paminėti ir tas,
kad vokiečių tapo užginta vežioti
po Lietuvą spausdiniai, vadinasi
ir knygos, ir tas besunkina švie-
timo darbą, steigiant knygynė-
lius, skaityklas, kuriant mokyk-
las.

Tečiau juo sunkiau yra dasi-
gauti laikraščio ir, aplamai,
spausdinto žodžio, juo labiau
žmonės jaučiasi jo išalkę, ir da-
bar kiekvienas atsisaukimas, ar
nelegalis raštas pradeda but lau-
kiamas, kaip brangus svečias.

LIETUVA ADMINISTRACI-
JOS ŽVILGSNIU.

Administracijos žvilgsniu Lie-
tuva dabar sutvarkyta vokiečių
vyriausybės bauriausiu budu,
kokį tegalima įsivaizdinti. Tvar-
kymo pamatan padėta sistema
— suskaldyti visą kraštą į smul-
kius lopinėlius, kuopiliausia
izoliuoti visame kame vienas to-
ksai lopinėlis nuo kito, o kiekvie-
no lopinėlio rėdymą pavesta vien
vokiečių kareiviams arba vokie-
čių valdininkams. Vietiniai
žmonės tiek tekviečiams, kaip
vokiečių įsakymų pildytojai,
kiek be jų negalima apsieiti.

Suvaržymas kuodidžiausias:
be vokiečių leidimo negalima pa-
važiuoti iš vienos parapijos į ki-
tą, negalima kartais nueiti net iš
kaimo į savo parapijos bažnyt-
kiemį, o jeigu kam reikalas pava-
žuoti kur toliau, sakysim, iš
Šiaulių Vilniun, dažniausia nega-
lima gauti leidimo visai, arba
prisieina jo laukti du — tris mė-
nesius.

Visiems krašto gyventojams
jau baigiama duoti pasai su fo-
tografijomis, net vaikams, jei turi
daugiau kaip 10 metų, ir be pas-
nevalia iš savo kaimo nei žings-
nio padaryti.

Beveik visai uždrausta bent
koks apyvartas. Nevalia nieko
valgomųjų daiktų ar gyvulių
vežti parduoti nei kiton parapi-
jon, o jei išvesi savo bažnytkie-
min, dažniausia viską suima tie
patys vokiečiai, geriausiaie at-
sitikime mokėdami 1/2 arba vieną
trečiąją kainos dalį. Ir del tos
priežasties taip yra, kad kaimo
galima gauti rugių po 2 rublių
pudas, o mieste puđui mokama

buvo lig 19 rublių! Decentralizuotas suspaudimas yra palėtes ne tik ekonominį, bet kultūrinį ir visuomenės gyvenimą, sėpmo darba, administracijos dalykus, žodžiu — viską. Lig šiol nėra Lietuvoje nė vienos švietimo įstaigos, kuriai vokiečiai būtų pripažinę teisę praplėsti savo veikimą bent pavietui. Jei kas daroma pagal vokiečių įsakymą, turi but daroma tik savo dugniui: jokio susi- nesimo su kitais, jokio bendro platesnio darbo!

Laikotarpis prieš karą buvo Lietuvos gyvenime didžiausios reakcijos metas, kuomet musų visuomenėje galėjo ką nors dirbti vien organizacijos, kurių rusų vyriausybė nelaiškė sau pavojingomis esant, butent, klerikalų ir tautininkų organizacijos.

Visam kairiajam Lietuvos visuomenės sparnui, o visų pirmiausia socialdemokratams, ne tik kad nebuvo galima nieko veikti, bet nebuvo galima nei kur nors atvirai pasirodyti. To sparno legalizuotoji spauda, švietimo draugijos ir įstaigos buvo panaikintos lig paskutinei, ir jei kas buvo galima daryti, tai negu nelegaliu būdu, slėpiamai ir per tai vos siaurose organizacijose.

Karo pradžia, nežiurint didelio visuomenės gyvenimo suvaržymo, buvo podraug platesnio visuomenės gyvenimo pradžia. Iš tikrusios musų kraštą nelaimės pagamino reikalą organizuoti pašalpą karo aukoms, praplėsti tarp žmonių agitacijos kad nebėgtų iš Lietuvos, kuomet paaiškėjo, kad rusai trauksis, o traukdami pradėjo raginti žmones, kad ir jie kartu trauktų su rusų armija. Tame darbe dalyvavo kiek galėdami, nors sąlygos mums buvo kuoprasčiausias: visi pinigai, kuriuos rusų vyriausybė davė Lietuvos sėpmui, buvo teikiami vien dešiniąjam musų visuomenės sparnui, susitelkusiam „Lietuvos Komitete“, o nuo pinigų priderėjo ir paties darbo galimybė. Apie normalio darbininkų klesos gyvenimo reikalus nebegalėjo būti nei kalbos, kuomet karo frontas, skirdamas Lietuvos plotus, išėilės gromė ir degino vienus miestų, kaip Šiauliai, o kituose rusų vyriausybė išanksto naikino vietinę pramonę, verždama kelti visus Lietuvos fabrikus Rusijon. Lygiu budu iro Lietuvos ukis, ypač dvarų, nes dvarininkų didžioji dauguma išbėgo Rusijon, viską pamezdama.

Be dienos klausimų išliko betgi greitai laiku politiško Lietuvos likimo klausimas, ir beesant rusams Lietuvoje buvo pradėta jis svarstyti ir mėginta risti. Kuomet tas klausimas buvo ilgesnį laiką debatutas siauresnių organizacijų tarpe, buvo pasistenęta, prieš pat rusams pasitraukiant, susaukti Partijos konferencija, kad joje nustacius, tarp kita ko, ir politiškieji Partijos lozungai atsimainiusoms sąlygoms. Del visuotinos suirutės ir pasunkėjusio susiėsimio konferencija įvyko tik išalies ir tik išalies davė atsakymą į svarbiausj dienos klausimą.

Tuomet betgi buvo konferencijos patvirtinta, kad nors negalima išanksto pamatyti, kaip karo pabaigoje susidarys valstybių santykiai, politiškieji lozungai turi formuluoti Partijos siekimą prie kuoplačiausios politiškos laisvės, nežiurint to, ar Lietuvai lemta pasilikti prie Rusijos, ar su ja persiskirti.

Praleidus tris mėnesius tas klausimas išnaujo išliko eikštėn, o šandie jis atsistojo visų kitų priešakyje — tiek musų Partijos darbe, tiek Lietuvos visuomenės gyvenime. Tas klausimas nustato Partijos veikimą net kitais atėjais. Reik'a pasakyti, kad šiuo metu Partijai sunku buvo tiek susitvarkyti, kad dabar ji būtų galėjus duoti formalei tie smetą atsakymą politiškus lozungus tariant. Sąlygos neleido

sudaryti bent kiek platesnės konferencijos, ir todėl Centro Komitetas padarė, ką galėdamas: sukviėtė atstovus vietinių organizacijų, kiek jų buvo galima dar surinkti, ir papildė susirinkimą žymesniais Partijos darbe draugais. Ta konferencija, duodama interpretaciją politiškam Partijos programui, rėmėsi jau nebe formulos, kaip ją yra nu statęs Krakuvos suvažiavimas, bet programo dvasios. Partijos programas, siekis Lietuvai laisvo demokratiško surėdimio, nustatė Partijos atsiradimo pradžioj demokratiškos respublikos formą, federacijos ryšiais susi- kas su mokyklomis. Vokiečiai legalizavo ir patvirtino visas se-

niau buvusias draugijas, bet ir jas suskaldė į mažus šapačėlius. Kurios jųjų plėzdavo savo veikimą ant visos Lietuvos, turėdamas savo centrą ir savo skyrius, dabar nebegali veikti centralizuotai: įstatymais centrai leidžiama gyventi ir veikti sau, skyriams sau, be jokio oficialio susiėsimio.

Tas pats suskaldymas praktikuojamas ir nukentėjusių del karo šelpime, administracijos reikaluose, teisme — visus reikalus, ar tai būtų vietos reikalai, ar platesnės reikėmės, turi aprūpinti vietinė vokiečių įstaiga. Žodžiu, visa Lietuva virto šandie didžiausiu kalėjimu, budriai dabojamu Prusų žandaro! (Bus daugiau.)

SVEIKATA

VAIKŲ MAITINIMAS.

II

Dirbtinis Maitinimas.

Jau kalbėjome apie kudiškių žindymą ir esame pasakę, kad geriausias jiems maitėtas yra motinos pienas. Vienok nevisada kudiškis gali buti žindomas (žiurėk perėitą straipsnį). Tada prisieina jam surasti sekantį geriausią maistą, kuriuomi yra karvės pienas. Kadangi karvės pienas daug kuom skiriasi nuo motinos pieno, todėl tik šj skirtumą supratęs galima pagaminti atsakantį maistą — karvės piėnį perdirbti.

Kaimuose, kur pienas yra šviežias ir tyras, kudiškiai gali gerai augti, gerdami karvės piėnį tik tai su vandeniu atmiėsta. Gi miestuose tas pats karvės pienas yra jau kitoks, prastesnis ir kudiškiai paprastai silpnėsi — o t'čia ir atsiranda reikalas koku nors budu piėnį perdirbti, kad kudiškis iš jo daugiausia maisto gautų. Aiškūs dalykas, kad švarios kutės, švarūs pieno milžėjai, sterilizuoti indai yra pirmutinis daiktas reikalaujanti del apturėjimo gero pieno.

Kudikio viduriai daug kuo skiriasi nuo — veršelio vidurių. Kudikis negali sugromuluoti neperdirbtą karvės piėnį. Šitas bus aišku aprašius sudėjimą piėno.

Motinos pienas susideda iš: (daljs iš 100).

- Riebalų — 4
- Cukraus — 7
- Proteinų — 1 1/2
- Mineralių medžiagų 0,15
- Vandens — 87,35

Karvės pienas susideda iš: (dalis iš 100).

- Riebalų — 4
- Cukraus — 4
- Proteinų — 4
- Minesalių medžiagų — 0,73
- Vandens — 86

Čionais paduotos lentelės parodo kuomi skiriasi motinos pienas nuo karvės pieno. Aplamai kalbant karvės pienas užturi permažai cukraus ir perdaug proteinų, kuriuos joku budu kudikio viduriai negali sugromuluoti.

Karvės pieno proteinau yra kitoki. Motinos piene proteinau susideda iš laktalbumino ir kazeino — pirmojo du trečdaliu, antrojo vienas trečdalis. Motinos pieno prateinas atsiskiria mažuoliais trupinėliais; karvės pieno — dideliuose šmotuose. Aiškūs dalykas, kad piėnį (karvės) ats-kiedus vandeniu proteinų nuošintis susimažina. Pridėjus j piėnį kalkių vandens arba miežių vandens karvės pieno proteinau atsiskiria mažesniais trupinėliais ir tada kudikiui yra lengviau sugromuluoti.

Toku budu matom, kad karvės pienas, kaipio toksis, kudikiui netinka, jį reikia perdirbti, kad padarius maž-daug panašiu motinos piėnui.

Čionais nėra reikalo paduoti kaip piėnį perdirbti, nes iš to naudos vistiek nebus. Aš tyrinėjau Chicago kelių kompanijų piėnį ir pasirodė, kad kiekvienos kompanijos piėnas yra kitokis. Viename radau grietinės (smetonos) daugiau, kitame proteinų mažiau ir tt. Ir todėl norint tinkamai piėnį perdirbti, pirmiausia reikia surasti kiek vienių medžiagų jis užturi, o tada galima ko truksta pridėti. Aplamai kalbant iš pradžių maitinimo reikia imti pusę piėno ir pusę vandens, pridėti kiekvienam kartui po šaukštuką miežių ar kalkių vandens ir po šaukštuką piėno cukraus (milk sugar). Žinoma, tai yra labai liuosas pasakymas. Kiekviena motina turėtų savo kudikį nunešti pas tydytoją, kuris jį gerai ištiręs nurodytų kaip ir kuomi maitinti. Žinoma, tai gali atlikti tame dalyke patyręs daktaras, kuris nusimano apie piėnį ir kudikį. Motinai gi tas padaryti bus daug pigiau, negu pačiai pradėjus maitinti be jokios tvarkos.

Maitinti reikia maž-daug kas 2 valandas iki 4 mėn., vėliaus kas 3 val. iki metų.

Visoki kenuose prirengti kudiškiam „maistai“ yra netikė ir nuo jų reikia saugotis, nežiurint kas ir kaip juos reklamuotų.

Noriu pasakyti, kad vaikams iki 1 metų nereikia duoti šių dalykų: degtinės, alaus, vyno, mėsos, bulvių, raugytų agurkų, arbatos, kavos, baltos duonos, surių, bananų ir tt.

Apart piėno galima po biskį duoti: orendžių skystimo, virintų slyvų sunkos (skystimo), po truputį virintų vaisių.

Dr. A. J. Karalius.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Klausimas: Ką daryti, kad barzda mažiau ar visai neaugtų?

J —

Atsakymas. Nėra pagalbos.

Klausimai

1. Kas naudingiau vartoti paliuosavimui kudikio vidurių ricinos aliejus ar plovimas vandeniu?

2. Kas daryti jei kudikis bijo visokio balso?

Naujienu" Skaitytoja Cicero, Ill.

Atsakymas.

1. Savo vietoj ricinos aliejus yra tam tikslui geras. Vandeniu vidurių plovimas yra patartinas tik reikia atsargiai plauti. Labai gerai vartoti vieną kartą ricinos aliejų, o kitą kartą plauti vandeniu.

2. Matomai tamstos kudikis yra ne visai sveikas jeigu jis bijo visokio balso, kaip tamsta sakai. Laiky j ramioj vietoj, tinkamai maitink ir lai gydytojas jį apžiuri.

Pastaba. Pirmutinį klausimą esu priverstas apieisti. Jei tamsta laiškė jį atkartosi ir indėsi

stampą, tai aš laiškų tamstai atskysiu.

Klausimai.

Malonėkit paaiškint:

1. Ar turintis širdies ligą žmogus gali ilgai gyventi?

2. Ar yra žmonių, turinčių širdį dešinėj pusėj?

3. Ar kokliušas yra užkrečiama liga?

4. Ar piktumas gali pagaminti galvos skaudėjimą?

Juozas Žingeidusis.

Atsakymai

1. Priklauso nuo to, kokią širdies ligą žmogus turi.

2. Yra, bet jei širdis randasi dešinėj pusėj, tai ir visi viduriniai organai randasi priešingoj pusėj. Tokių žmonių yra labai mažai.

3. Taip.

4. Taip, nors tas atsitinka gana retai.

Klausimas:

A. N. rašo: „Malonėkit paaiškint kas reikia daryti, kad praktikas pažastis negardžiai atsi-duoda“?

Atsakymas:

Eik tankiai į maudynę, kas dieną mazgok pažastis su vandeniu ir muili ir kas dieną plauk pažastis su formalinu. Pirk aptiekoj „2% formalin unceess 4.“

Dr. A. J. Karalius, 1501 Wicker Park Ave.

MOKYKIS KIRPIMO IR DESIGNING APRĖDALŲ.

Ateik į vienintėlę mokyklą Chicagoje, kuri yra rekomenduota Chicago Designers Susivienijimo ir įgyk tikrą Amerikonišką sistemą, amerikonišką stilių, amerikonišką mintį. Užganėdimas gvarantuotas. Ateik į mokyklą, kuri rekomenduoja amata. Jūs žinote ką tai jums reikiša. Dieninės ir vakarinės klesos. R. H. PARRY, Sav. Chicago. 19 S. 5th Ave., Chicago. Phone: Franklin 3447.

Dr. J. VAN PAING

Vyrų Chroniškos Ligos Elektriška Diagnosta ir Gydymas Speciališka medicina nuo užnuodijimo kraujo Ofisas 2221 SO KEDZIE AVE. Valandos: nuo 7 iki 9 vakarais, nedėliomis 10—12. Telefonas Rockwell 897

SKOLINA PINIGUS

Paskolniam Jums pinigų ant antro mėginio ant Jūsų nuosavybės. Mes skoliname 6 tų nuosimę ir Jūs galite išmokėt kas mėnesi. Jeigu reikalauj pinigų statymui bei pagerinimui savo nuosavybės, užmokėjimui mokesčių arba nuosimėjų už savo savastį, arba jeigu nori išmokėt savo pirmą murgę; jeigu perkai arba maine savo savastį ir reikalauj pinigų užbaigimui savo kontraktu, kreipkis į mus. LOUIS STERN and COMPANY Mortgage Bankers 8 N. LA SALLE GATVE Kampas Madison ir La Salle gatvės. Kambarys 902. Telefonas Main 4641

LEVESKIO Prekyhos Dieninė ir MOKYKLA Vakarinė MOKYKLA

Cia gali išmėkti Anglų kalbos nuo pradines ligi angliškai, tiepti Lietuvai, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Augst. Matematiškos, Istorijos, Geografijos, Politik. Ekonomijos, Knygotvėdos, Bibliotekos, Laikų rasyimo, Prekybos taisyrių ir tt. Cia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AISKINAMA LIETUVISKAL. 3106 So. Halsted St., Chicago

Dr. Hodgens sako Vyrai Neapsirikite!

Pareikalaukit gero gydymo išpradžių, o Jūs sučėdysit laiko ir pinigų — abejotinas gydymas yra pavojingas.

Mokliškos metodos išgydys užnuodintą kraują, skausmingas ir chroniškas urimariškas ligas, silpnumus ir nerviskumas.

Jei Jūs perženot gamtos dėsnius, Jūs neturėtumėt apsviesti.

Kraujo užnuodijimas, seni skausmai, spuugu augimas ir kitokios odos ligos gydomos pasekmingiausiai Dr. HODGENS. Ypatings kraujo celių gyduolės. Jos veikia tiesiai ant kraujo celių, pašalina nuodus ir sugrąžina vidurinius organus į normaliską stovi.

ISTINISIOS AR PASIDIDINUSIOS GYSLOS silpni kraujo indeliai, netikusi kraujo cirkuliacija, širdies virpėjimas ruktumas viduriose, trumpa atmintis, trumpas kvėpavimas, drebėjimas snarių, lengvi nusigandimai, jauciamas nuovargis iš ryto, tinginystė. Vienos savaitės gydymu liksite užganėdinti. Ar Jūs dar ilgiau kentėsit ar atsidosit gydyties Dr. Hodgens, kuris išgydys Jūs pasekmingai ir trumpu laiku.

SILPNI NERVISKI VYRAI, KURIE TURI SMEGUNIŲ PANIKĄ, kei čia nuo nėjimo lauk, nuo sauzagystės, pamatysit, kaip greitai teisingos gyduolės tam tikron vieton ir laike atliks savo užduotį gerai. Sugrąžins pražudytą energiją, ambiciją ir sveikatą; atgaivins dalikaktus ir svarbius organus. Inkstų, pūslės ir reumatizmo ligos bus pasekmingai išgydytos, jei nebus kitokių painiunų. Kraujų valančios ir dirbančios gyduolės sistematiskai išgydys Jūs.

ISTINIMAI IR UZSIKRETIMAI GILIŲ (GLANDS) yra pasekmingai išgydomi į keletą dieny. Šitos ligos, jeigu Joms bus leista pasenti, tai Jūs tuomet gali buti labai pavojingos. Žodžio išimtingam užtenka.

ATEIKIT PASIKALBĖT; TAS JUMS NIEKO NELEŠUOS.

Dr. Hodgens pilnai aprūpinia bakteriologijos laboratorija ir X-RAY išegzaminavimas patvirtins stovi, vidurinių organų (Atmintik, kad Jūs peržiuri kiekvieną ligonį ir gydo ypatiskai. Jis negydo pagal spėjimą. Jūsų sveikata, stiprumas ir laimė bus sugrąžinta.

Metodos, kurios yra išbandytos ir pertikrintos, kaip galima būtų greičiausia išgydyti ligas ir silpnumus, priklausančias vyrams. Tai yra Jums gera proga žauti jį už gydytoją ypatiskai ir pasinaudoti jo daugelio metų patyrimu. Jūs žinosit su kuo Jūs turit reikalą. Kainos žemiausios. Galima sulygti ant lengvų išmokėjimų. Didžiausi ir geriausiai inlaispinti ofisai ir laboratorijos, del gydymo užnuodinto kraujo. Gal Jūs turit paslaptingą lūpančią ligą, kurios Jūs nežinot. Visi simptomai ligų yra praskaidinami greitai. Neatidėliokite, atėkite šandie. Daugeliui žmonių, kurie pasitaria su Dr. Hodgens, atvažiavė iš kitur reikalinga pasilikti Chicagoje tik trumpu laiku.

DR. I. W. HODGENS 35 So. Dearborn st., Crilly Building, antras augštas, Kambarys 208. Kampas Dearborn ir Monroe sts., Chicago, Ill. Valandos: 9 A. M. iki 8 P. M. Utarninkais ir ketvėgais nuo 9 iki 5. Nedėliomis nuo 9 iki 1.

VIENATINIS REGISTRUOTAS RUSAS APTEIKORIUS ANT BRIDGEPORTO

VYRAMS IR SUAUGIEMS

Akiniai aukso rėmuose nuo \$3.00 ir aukščiau. Sidabro rėmuose nuo \$1.00 ir aukščiau. Pritaikome akinius ir okulvaramus užkūti.

ATMINKIT! Galvos sėpmimas, nerviskumas, akių skaudėjimas, uvelikimas ir tt. yra valstais įvairių ligų, kurios gali buti pradėtos geru akiniu prietaikiu. Ištyrimas akių nieko nekainuoja, jei perit ar skaudis akis. Jei Jūs raudonate, jei galva sops, jei blizgai matat, jei akis silpnėja, netek ligiau, o žiėklok paselbos aptiekoj, kur kiekvienam pritaikoma abimtai vaistai. Atmink, kad uos kiekvienam gvarantuotas akinius ir J-ebvienam gerai prireiktam.

S. M. MESIROFF, Elektarai Optikas. Jei Jūs sergate ir reikalaujate patarimo arba vaistų, atėkite pas mane. Aš buvau aptiekorius Rusiškilms valstus. Aš rekomenduoj tikrai GERUS daktarus. Aš esu draugas žmonių. S. M. MESIROFF, 5149 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

DR. BURGESS Gydo Vyrus

Dr. Burgess sako: Mano 15-koos metų valdiškas darbas davė man patyrimo ir neįmaningą atidumą, kurioje sunku bėlo šėgryti kitiems daktarams. Iš to patyrimo medicinoje, buvau aptiekoriu ir todėl gerai žinau valstus. Naudoju juos naujauomiais francuziskomis, vėsiškoms ir itališkoms metodams, apert to vėsių naujauomiais amerikoniškais metodais, kurias patė išmokau. Be skaitimo ir apšėdimo darbe Dr. Burgess valstius Jums įvykškimu vėsiškoms 604, 614, 624, 634, 644, 654, 664, 674, 684, 694, 704, 714, 724, 734, 744, 754, 764, 774, 784, 794, 804, 814, 824, 834, 844, 854, 864, 874, 884, 894, 904, 914, 924, 934, 944, 954, 964, 974, 984, 994, 1004.

Neatidėliokite, stoka pinigų, gėdinimais arba budimas skaitimo — prateis Jūsų kentėjimas. Atėikite šandien — nesuvelikite. Ekzaminavima dykai. Valandos: nuo 10 ryto iki 9 v. vak. kasdien: nedėliomis nuo 10 ryto iki 12 diena.

422 South State gatvė, Chicago Ill. Prieš Siegel Cooper and Co. . .

DR. C. H. HAIR Specialistas

Gydo įvairias ligas vyrų ir moterų. Daktaras sako: Mano 17 metų valdiška tarnystė davė man patyrimą ir pažinimą daugelio sunkių atsilikimų, kuriuos sunku buvo pergalėti kitems specialistams. Naudojuos naujauiomis francuziskomis, vėsiškoms ir itališkoms metodomis, o taipgi ir amerikoniškoms, kurias išmokau šioje šalyje. Mano specialiskumas yra pasekmingas gydyme užsienėjusių, chroniškų, paslaptingų ir privačių ligų, užnuodijimo kraujo. Geras susitaisymas vaistų del kraujo. Vėlo greitai kraują. Prasalima viso kuno užsistovėjimas, jeigu turite. Jeigu turite pive, šnuose, kryžiuje skausmą, širdies mušimą, kojų ir rankų prakaitavimą, nemalonių kvapų — visa tai greitai prasalina. Mano pilno rinkinio Bakteriologijos Laboratorija ir X-Ray spinduliai Roentgenio atras tikra priėstai Jūsų ligos. Egzaminavimas ir patarimas dykai, nežiurint ar gydsitės, ar ne.

Dr. C. H. Hair Metor Bldg. Paimk elevatori. Kambarys 122. PRIES NORTH AMERICAN CAFE. 39 SO. STATE ST., KAMPAS MONROE, ilionis nuo 10 ryto iki 1 val. po pietų. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Ned

Didžiausia Lietuviška Krautuve Chicagoje

Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, auksinius žiedus, šliubinius ir deimantinius, muzikas, gramofonus su lietuviškais rekordais, koncertinas, ant kurių gali groiti ir nemokantįs visokius sokius: armonikas rusiškas ir prusines, importuotas ir taip jau rusiškas balalajkas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas.

Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzikaliskus instrumentus ir revolverius. Savo darbą gvarantuojame. Musų kainos ant visko žemesnės, negu kitur. Gyvenantįs už Chicagojos orderius galite siųsti per laiškus.

STEPONAS P. KAZLAWSKI 4632 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL. Telephone Drovers KATALOGA VISIEMS DYKAI, KAS TIK PRISIŲS UZ 20

CHICAGOS ŽINIOS

VEL ARESTAVO KALBĖTOJUS.

Vėl prasidėjo kova už laisvę žodžio Chicagoje. Jau nuo senai buvo laikoma prakalbos ant oro prie State ir Congress gatvių. Pernai policija kelis sykius bandė areštuoti kalbėtojus, bet teismui juos išleisius ir pasakius, kad prakalboms ant gatvių nereikia jokio leidimo, buvo pasiliovusi tai daru. Bet šiemet vėl atnaujino savo taktiką. Užvakar vakare toje vietoje liko areštuoti 5 kalbėtojai: Michael C. Walsh, 733 So. State st., Chas. Kruse, 809 S. State st., Jos. Gorman, 525 So. State st., Harry Wilson, 21 N. Market st. ir Albert Snyder, 107 S. Sagamon st. Prieš juos nepastatyta jokio prasikaltimo, taip kad niekas negalėtų išimti ant parankos.

Policija sakosi, kad apielinkės biznieriiai skundžiasi prieš tuos susirinkimus ir prakalbas.

VERČIA PRADĖTI STATYTI STOTĮ.

Mayoras Thompsonas grasi, na atimti leidimą statyti Union stotį, jei ji tuoj nepradės darbu. Ta stotis turėjo būti pradėta budavoti kovo mėnesyje per metais ir užbaigta 1919 m., bet ji iki šiol dar nepradėta budavoti. Komisija dabar tyrinėja kodėl stotis nepradėta statyti ir jai pranešus priežastis, mayoras pradės veikti.

TEISĖJAS WADE NUBAUSTAS.

Teisėjas Wade, kuris liko areštuotas už pergreitą važiavimą automobiliu, liko nubaustas \$10. Kiti apkaltinimai, kaip važiavimas girtu esant ir nelinkantis elgimasis, liko panaikinti. Policistas, kuris išdrįso teisėją areštuoti ir kurį teisėjas savo kelį areštavo neva už tai, kad jis buvęs girtas ir nepadoriai su teisėju pasielgęs, liko išteisintas. Teisėjas Wade į teismą nepribuvo.

UŽDARĖ 22 SALIUNUS.

Mayoras Thompsonas, pasicemdamas salinių komisijos, kuri dabar tyrinėja visus salinių prasižengimus, patarimu, atėmė laisnius 22 saliuininkams, kurie perėję nedėlią laiką salionus atdarais. Iš viso tą dieną prasižengė 61 saliuininkas. Bet kitų prasižengimų yra menki, taip sakant, techniški, arba stokuoja prirodymu, tai jie paliktai ramybėje.

Iš lietuvių saliuininkų laisvųjų gal but neatimta. Galbut lietuviu yra Stephan Banks, 3114 So. Kedzie ave., kuris irgi neteko laisnio. Pagal tautas, daugiausia laisnių atimta iš lenkų saliuininkų.

Komisija taipgi išleido paaiškinimus, kokių taisyklių laikysis spręsdama apie uždarymą salionų. Ji padalino prasižengimus į kelias rūšis ir pagal tai spręš prasižengimo svarbą.

Slapiųjų vadovui Čermak labai tas padalinimas nepatiko, nes esą tokiu būdu busį lengvino išteisinti Thompsono-Lundino šalininkus.

Keturi žmonės sunkiai sužeista, kada Baltimore and Ohio geležinkelio kilnotojas pakėlė tiltuką su žmonėmis.

A. Dononca, 10718 Torrence ave., ir dar du žmonės sužeisti automobiliui įvažiavus į griovį ties 119 gatve.

Traukinys ties River Grove užmušė nepažįstamą žmogų.

KUR YRA TEVAS, APLEIDU SIS SAVO VAIKĄ?

Jonas Giedraitis, gyvenęs pas Bugailiškius, 3353 Emerald ave., apleido savo mažutį sunų Franą ir pats nežinia kur pasislėpė. Franukas dabar yra paimtas pavieto globon. Jeigu Franuko tėvas, Jonas Giedraitis, neatsisauks tuojaus, tai jis nebeteks Franuko ant visados ir savo laiku atsiims bausmę, kuri jam prigulės už vaiko apleidimą. Jonas Giedraitis turi tuojaus ateiti pas K. Jurgelionį, 751 W. 32nd Str., savo sunaus reikale. Kas žinotų, kur J. Giedraitis randasi, meldžiamas yra pranešti K. Jurgelionii nurodytu adresu. Jonas Giedraitis yra vyras apie 40 metų amžiaus, su usais, našlys.

NELAIMINGAS VAIKUTIS PRASOSI PROGOS.

Rockford, 107 Kishwaukee st., J. A. Croon, supt. (Reikalauja 10 mašinistų į Kenosha, Wis. leberių ir liejyklas ir kitur, 50 darbininkų prie murijimo, ant farmų visokių mašinistų, "tool makers", "cabinet makers", karpenterių, 15 merginų prie namų darbo ir daugybės kitų.)

Peoria, 512 So. Adams St. J. Scherrer supt. (Reikalauja darbininkų ant farmų, į valgyklas, patarnautojų, plovėjų ir kitur.)

Rock Island, 1921 2nd Ave., C. Donovan, supt. (Reikalauja dalydžių, karų budavotojų, molderių (išvažiavimui), darbininkų į dirbtuves, vaicų į skalbyklas ir kitų.)

East St. Louis, kansas Main ir Division gatvių. Wm. Roach supt. (Reikalauja 9 "kormkerių" šimtų darbininkų į geležies liejyklas, prie budavojimo, į geležies ir plieno liejyklas, patarnautojų, slaugytojų, merginų prie namų darbo, virėjų, stenografisčių, šimtų leberių, mašų siuvėjų ir daugybės kitų.)

DAR APIE PIKNIKĄ.

K. V. Lenkauskas sako, kad aš neteisybę parašęs apie W. S. Viešo Knygyno pikniką. Jis sako, kad piknikas davęs pelno \$150. Bet ar tai daug? Knygyną remia 10 draugijų. Taipgi palyginkite pelną pereitų metų pikniko.

Dovanų išdalinimu tūli ne visi buvo užganėdinti, gal nė pusės nebuvo užganėdinti.

K. V. Lenkauskas sako, kad No. 2 kiekvienos serijos buvo geras įėjimui į daržą. Bet kas sako No. 10? Ten pasakytą, kad du fikietai bile serijos gerai kaimo įžangą į daržą. Tad reiškia, reikėjo du tikietu pirkti, kad įėjus į daržą. Ten Buves.

Mokestis už mokslą Chicago universitete liko pakelta. Vieton \$40 už metų bertainį, ateietyje bus reikalaujama po \$50.

Tris moteris ir du vaikai sužeisti, kada automobilis S. W. Levine, 4932 Indiana ave., susidurė su Halsted st. gatvekarriu.

Vera Rosenberg, 16 m., 8215 Eberhart ave., liko paštuta ties savo namais. Kallinama koks "boiskotas."

Mrs. John Simons išsoko iš 4 augšto Columbia ligonbuty ir užsimušė ant vietos.

Reikalauja Darbininkų

Valstijos nemokamas darbo biuras reikalauja šimtų darbininkų Chicagoje ir kitur.

Valstijos nemokamas darbo parupinimo biuras, 536 So Dearborn St., Chicago, reikalauja amatininkų: 15 "cabinet makers", "crancmano" plasterotojų, 2 bakorių, 6 molderių ir daugybės kitų darbininkų Chicagoje. Mokestis iki \$5 dienoje.

Išvažiavimui iš Chicago: 50 karų budavotojų, mašinistų, daugybės dalydžių, 25 rivicierių, 25 bėgių taisytojų, 100 molderių prie visokių darbų, cemento darbininkų, 25 karpenterių, 20 "tool makers", geležies kapotojų, foremanų, 15 "cabinet makers", skalbyklas ir daugybės kitų. Čia pat

reikalaujama patarnautojų į sankrovas, knygvedžių, agentų, stenografisčių, 5 barzdaskeičių, kriaučių, virėjų, patarnautojų valgyklose, bučerių skerdyklose, pakuootojų ir kitų.

Tame pačiame biure reikalaujama 50 darbininkų ant farmų Mich., Ill., Ind ir Wis. valstijose.

Vaikų skyriuje reikalaujama daugybės vaikų visokio amžiaus (ne jaunesnių 14 m.) dirbti dirbtuvėse, ofisuose, pasiuntinėjimui, mokinimosi amato ir k.

Moterų skyriuje reikalaujama darbininkų į dirbtuves, į skalbyklas, rinkimui agurkų už miesto, prie namų darbo, plovėjų, siuvėjų, dirbinimui dešrų, kljaviimui popierėlių, (86 į savaitę), dirbti tabako dirbtuvėse, kljvių dirbtuvėse ir daugybės kitų.

Biuro skyriuje 520 W. Monroe str. reikalauja 25 "crossing gateman" džiamatorių, prie namų darbo, šimtų darbininkų į dirbtuves, tartokus, liejyklas, vario kasyklas, gyvulių skerdyklas, rinkimui agurkų, dirbti prie kamato, vežioti smėlį, 100 molderių pagelbininkų, 1000 darbininkų prie geležinkelio ir daugybės kitų.

Apie darbus ir mokesčių galima sužinoti ant vietos. Atminkite, kad už darbo parupinimą nereikia mokėti, nes tie būriai yra užlaikomi valstijos lėšomis. Valstijos darbo parupinimo biurai randasi ir kitose valstijose, miesteliuose, kur gali rasti sau darbą vietos apielinkės darbininkai, kurie įsėko darbo:

Springfield, 210 N. 4th St. W. M. Ryan superintendentas. (Reikalauja 10 molderių, cemento darbininkų, mašinistų, virėjų, kriaučių, leberių (išvažiavimui), merginų prie namų darbo ir kitų.)

Rockford, 107 Kishwaukee st., J. A. Croon, supt. (Reikalauja 10 mašinistų į Kenosha, Wis. leberių ir liejyklas ir kitur, 50 darbininkų prie murijimo, ant farmų visokių mašinistų, "tool makers", "cabinet makers", karpenterių, 15 merginų prie namų darbo ir daugybės kitų.)

Peoria, 512 So. Adams St. J. Scherrer supt. (Reikalauja darbininkų ant farmų, į valgyklas, patarnautojų, plovėjų ir kitur.)

Rock Island, 1921 2nd Ave., C. Donovan, supt. (Reikalauja dalydžių, karų budavotojų, molderių (išvažiavimui), darbininkų į dirbtuves, vaicų į skalbyklas ir kitų.)

East St. Louis, kansas Main ir Division gatvių. Wm. Roach supt. (Reikalauja 9 "kormkerių" šimtų darbininkų į geležies liejyklas, prie budavojimo, į geležies ir plieno liejyklas, patarnautojų, slaugytojų, merginų prie namų darbo, virėjų, stenografisčių, šimtų leberių, mašų siuvėjų ir daugybės kitų.)

PRANEŠIMAI

EXTRA SUSIRINKIMAS.

Nepaprastas L. S. S. 81 kuopos susirinkimas įvyks nedėlioį rugpjūčio 20 d., 8:30 val. ryto, ant rašu: 1182 Milwaukee ave. Susirinkimas bus labai svarbus. Yra neuzbaigtų reikalų sąryšį su Liet. Soc. Są-gos 9-tuoju susi-važiavimu. Juos reikia butinai aptarti.

Nariai teiksis susirinkti pasikirtu laiku, nes svetainė galima bus naudoties tik iki 10 val. ryto. J. M. Sekr.

DAINININKAMS.

Pranešu visiems mišriems chorams, prigulintiems prie SLSSA. I apskr., kad ateinantį nedėliedienį 9 val. ryte, M. Mel-dazio svetainėje, 2244 W. 23 Place bus generališka repeticija. Priežastis repeticijos ta, kad I apskr. yra užkviestas dainuoti ant socialistų koncerto, kuris įvyks subatoje, rugs. 2 d. Užkvieta gavau vėlai ir negalėjau ypališkai į chorus atsilankyti. Tai yra labai svarbus koncertas, nes tuo laiku bus socialistų suvažiavimas ir bus atstovų iš visų Stv. Valstijų. Tad mes turime su dainomis gerai prisirengti, ypač kad dar koncerte dalyvaus ir sveimtaučių chorai. Bus dainuojama "Pirmyn" ir "Paraginimas." Tik dainininkai nepamirškite atsilankyti ant repeticijų nedėlios ryte Meldazio svetainėje.

Sekr. J. Gustaitis.

LIET. MOTER. PROGRES. SUS. SUSIRINKIMAS

Įvyks subatoje, rugpjūčio 19 d., 8 val. vakaro, Fellowship svetainėje, 831 33rd Place. Malonėkite atsilankyti į susirinkimą ir atsivesti naujų narių prisirašyti.

A. Miščikaitienė, Nutarimų rašt.

LSS. 234 kuopos paprastas susirinkimas įvyks nedėlioį, rugp. 20 d., 10 val. ryto, paprastoj svetainėje — University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave. Draugai, malonėkite atsilankyti visi nors kartą ant šio susirinkimo; turime daug svarbių reikalų, o ypatingai dabar prieš LSS. seimą.

Sekr. J. Grakauskis.

Lietuvių Socialistų Jaunuomenės Lygos 1-mos kuopos lavinimosi susirinkimas atsisbus nedėlioį, rugp. 20 d., 10 val. ryto, Mark White Square svetainėje.

Bus žymus visuomenės veikėjas, kuris išriš svarbius visuomenės klausimus.

Geistina, kad jaunuomenė susirinktu kuoskaitlingiausia ir pasinaudotų proga, nes įžanga liuosa.

Rašt. St. Narkis.

NORTH SIDĖS "NAUJIENŲ" SKAITYTOJŲ IR RĖMĖJŲ DOMAI.

Šiuo pranešu gerb. "N-nų" skaitytojams ir rėmėjams, kad North Sidės "N-nų" skyriaus ofisas randasi po num. 1617 N. Robey st. (pas visiems žinomą laikrodininką p. K. Nurkaitį) ir meldžiū visus su visais reikalais, kaip tai: užsimokant už laikraštį, užsisakant laikraštį, turint koją nors spaudos darbą ir tt. kreipties virš nurodytu adresu, o Tamstoms bus patarnaujama sąžiningai.

North Sidės "N-nų" skyriaus užveizda

P. Yndrelle.

A. + A. JONAS EIBUTIS

Mirė Liepos (July) 28 d. 1916.

Pacina iš Kauno gub., šiauliu pavieto, Vekšnių parapijos, Savaičių sodos. Velionis priklausė prie C. L. P. K. ir D. S. Norints apie velionį platesnių žinių atsišaukite šiuo adresu: J. Babicz, 1516 So. 49th Ave., Cicero, Ill., arba pas A. Sarkis, 1435 Sangemont St., Chicago, Ill.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Prano Galdyko, Padubnos sodos. Petro Kukšto, Dukoklių sodos ir Prano Almanausko. Visi tris Svekdšnos parapijos, Kauno gub., Raseinių pav. Visi tris gyveno Chicagoje. Petras Griškis, 3301 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pajieškau Lindviko Balsio, gyvenono Onkley ave ir Karpat st., numerio nėra pažymėta. Rašo, kad Chicagoje. Gavau laišką nuo savo brolio (vardas miestuko neaiškiai parašytas) Juozapo Balsio, prašo kad aš pajieškočiau jo broli. Jis reikalauja pinigškos pašalpos. Tegul atsišaukia šiuo adresu. Mr. J. Bernotas, 50 W. 107 St., Roseland, Ill.

Pajieškau savo brolio Kazimiero Grigaliaus iš Kauno gub., Raseinių pavieto, Skaidvilos volosties, Kostų sodos, Girėdiškių parapijos. Jis pats ar kas jį žino malonės pranešii. Stanislovas Grigalis, 2243 W. 23 Pl., Chicago, Ill.

EXTRA!

Reikalingas bučeris, mokantis savo darbą. Darbas ant visados. Užmokestis gera. Atsišaukit

J. Molis, 2350 S. Leavitt st., Chicago, Ill.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA

APTIEK A

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, ar tie receptai Lietuvo ar Amerikos daktaru. Tai vienintelė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gydoju gali gauti kokios tik pasaujį yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisisiū per express.

K. Sidlaus ka
Aptiekorius ir savininkas
SOUTH BOSTON, MASS.

GARSINKIS "NAUJIENOSE."

KLEIN BROS
HALSTED, 20th ST'S AND CANALPORT AVE

Taupyk KLEINO Stampas Aldara Utarninko vakara

PUSMETINIS Boveliniu Tavoru IŠPARDAVIMAS PANEDELYJE ir UTARNINKE
Pardavimas, laike kurio mes parduosime bovelinius tavorus, flaneles lininius ir t.t. už žemiausia kaina šiame sezone

MUSLINAL Panedelyj tik-tai. Tikri Londedale, Muslinai. Yardas	GINGHAM. Panedelyj tik-Gingham. Amoskeag Peefless rusies Yardas	PAKLODES. Panedelyj tik-tai. Baltintos paklodės. 2 1/2 yardų platumo	FLANNELS Panedelyj tik-tai. Baltytas mašytas Flannelis. 7 1/2 vertės už
7 1/2c 10 yardų gatas.	6 1/2c	28c	4 1/2c

KALIKAS. Panedelyje tik-tai. Sidabrinis pilkas, amerikinis, spausas kalikas, 2 iki 10 yardų	PERKELIS. Marškiniams perkelis, dvilinko platumo, 8c vertės, už	UŽLAIDOS Spalvoti kraštai, 36 coliai platumo, 6c. vertės, yardas
5c	5 1/2c	3c

RANKŠLUOS- CIAI. Boveliniai dry- žiniai rankšluosčiai, 5c. vertės	Nebaltinti 36 colių čekiški audiniai ipilams, yardas	Istiesiama lova, \$1.25 vertės, už	SLEBE GING-HAM. Kvolduota ir kleikuota, 10c. vertės, yardas
3c	12 1/2c	89c	6 1/2c

IŠEIGINIS FLANNELS Amoskeag Peno-lytas flannelis, 3 iki 10 yardų ilgio, vertės	GINGHAMS Nurse stripai Gingham. Utopia Brand, 12 1/2c. vertės, už	PRIEGALVIU IPI LAI Sunkus baltinti, 45x36 colių dydžio, 15c. vertės už
7 1/2c	7 1/2c Palaidi 45 colių Peppercall baltinti, ipilams apvalkai, speciališki už yardą	12 1/2c

Mūsų sampelių rakandų išpardavimas dabar yra pačiame įsibėgime

Lengviausi išmokėjimai Chicagoje.

\$25 komoda ažuolu, raudonmedžiū arba valakiško riešuto medžiū užbaigta, už	\$14.95
\$12.50 visas perdem apmuštas Rockeris speciališka kiekvienas po	\$7.64
\$30 komoda, ažuolu, raudonmedžiū arba amerikoniško riešuto medžiū užbaigta, už	\$19.44
\$25.00 pastatas, raudonmedžiū arba ažuolu užbaigtas, speciališka už kiekvieną	\$1.29
\$45 seklyčios setas, 3 šmotai, skura, raudonmedžiū užbaigtas, už	\$27.85
\$12.50 apskritas valgomojo kambario stalas, tikro ažuolo, speciališka už kiekvieną	\$8.97
\$5 sampelis apmušto Rockerio, ažuolo arba raudonmedžio, už	\$2.94
\$7 sampelis Combination Mattress, speciališka kiekvienas už	\$4.84

Telefonas Canal 3737

AKUŠERKA
Mrs. A. Vidikas

Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktiku- vusi Pensylvanijos Hospitalėse ir Philadel- phioje. Pasekmingai patarnauju prie gim- dymo. Uždyką duodu rodą visokiose ligose moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai angliskai, rusiskai, lenkiskai ir slaviskai.

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, Ant antrų lubų.

Tel. Yards 2139

FOTOGRAFIJOS
Pagal naujausia madą, Artistiškai užbaigtos

Turiu didelę praktika traukime vestuvių pa- veikslų ir kožnoi jaunai porai duodu nepaprastai puikią dovana. Meldžiū atsilankyti ir persitik- rinti, o busite visukuo užganėdinti.

Darbas atliekamas gerai, greitai ir pigiau, negu kitur. Su pagarba,
JONAS P. RASHINSKIS
3213 So. Morgan St., netoli 32-ros gatvės. Chicago.

GERIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Nes mes užlaikom geriausią tavorą vi- sokios rūšies, kas tik priguli prie Vyriš- ky ir Moteriškų del apsirėdymo. Naujausios ir vėliausios mados švevrykus, visokios rūšies marškinius, skrybėles, kepu- res, kalnieriūs ir viską, kas link Jaunuomenės apsirėdymo.

Taipgi laikom "JEWELRY", kaip visokių aukštinus daiktus: didelius sieninius laikrodžius, kiseninius laikrodžius, len- ciugelius, visokios rūšies žiedus šilubinius žiedus padrom pagai užsakymą labai pi- giu! Gražiausias spikutes; geriausio dar- bo Britvas, Peilius (Strap) arba pustu

Taipgi laikome daug knygų kaip sv- tisko taip ir dvasiško turinio; visokios šies popieros del laišku rat, mo ir p- sius muzikaliskus instr. centus gauti pas mus.

Mes taipgi patis esame senai pra- jančiais muzikantais. Kreipkitės i o mes užganėdinsime kiekvieną.
Tel. Canal 5641

K. J. PIKEL BROS
718 W. 18th St.,

TAMSTOS ŠIRDIS yra le-
nus ir sausa kaip žagaras nuo
es, ir reikalauja drėgnumo, tai
lengvai atidrekinsi mūsų šaltu a-
um.
FR. BRODRECKIS
NATIONAL BUFET
3200 S. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALAVIMAI

REIKALAUJU bučeriaus, kuris su-
pranta gerai darbą. Darbas ant vi-
sados. Užmokestis gera. Atsišau-
kite tuojau.
And. Kisielius.
2201 W. 21st Pl., Chicago

REIKALINGA lietuvių virėja į lie-
tuvišką restoraną. Gera mokesčiai.
Darbas nuolatinis.
1619 So. Halsted St. Chicago

REIKALAUJAMA patyrusių moterų
prie tvarkymo skudurų. Atsišau-
kite.
156 N. Sangamon str., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA darbininkų, nuo-
latinis darbas, gera mokesčiai. Atsi-
šaukite į Superintendentą, Western
Packing and Provision Co.,
3854 South Morgan st., Chicago.

REIKALAUJAMA 2 lietuvių parda-
vėjų. Darbas nuolatinis ir gera mo-
kestis patyrusiems vyrams. Atsi-
šaukite į manadžerį, 3-čios lubos.
KLEIN BROS.
Halsted ir 20th gatvės., Chicago

REIKALAUJAMA medžio užbaig-
ėjo (Stainer and filler) į Rakanų
dirbtuvę.
Kruissink Bros.,
3428 So. La Salle, Chicago.

REIKALINGA patyrusių darbinin-
kių prie skrybių
Milliners
Trimmers
Copyists
Makers
Preparers
darbo prie siuvamų ir pattern skry-
bių. Darbas nuo šimtų arba sa-
vaitinis.
Mr. Brydon, Chicago Mercantile Co.,
159 N. Michigan ave.

REIKALINGA 200 merginų 16
metų amžiaus ar augščiau, mokyti
apdirbti knygas, \$6 į savaitę ant
pradžios ir extra mokesčių už darbą,
sviesus, vėsus kambariai darbai, ant
kranto Michigan ežero. Oras kam-
bariuose vėsus ir tyras. Nėra pav-
jūngų mašinų. Atsišaukite susyk.
R. B. Donnelly & Sons Co.,
21st str. ir Lake str. Paimk India-
na ave arba Cottage Grove ave. ka-
tus iki 21-mos eik į rytus iki eže-
ro.

REIKALAUJU darbu prie bile ko-
kio biznio, esu dirbes prie biznių se-
nam kraujui; galiu kalbėti sesiomis
kalbomis. Kam būtų reikalingas toks
vyras, atsišaukite tuojau laišku arba
ypatiskai pas
J. J. Kensington, Ill.
49 W. 116 str.,

REIKALAUJAMA 2 patyrusių me-
rginų prie dirbtinio dešrų. 15c į va-
landą. Darbas pastovus.
Standard Sausage Co.,
953 W. 37th str., Chicago, Ill.

REIKALINGA patyrusių vyrų dir-
bti į dirbtuvę. Mokesčiai \$20 į savai-
tę.
Western Ave. Junk Shop,
2149 N. Western ave., Chicago, Ill.

Geriausi darbai dienomis vyrams,
vaikams, moterims ir merginoms ofi-
sose, dirbtuvėse, hoteliuose, restora-
nuose, salimuose, privatiuose namuose
ir t.t.
Advance Employment Exchange,
2 augštas, 179 Washington str.

REIKALINGAS mokytas lietuvis,
galintis rašyti ant rusiško typewri-
terio. Darbas nuolatinis. Rašyk į
"Naujienų" Ofisą No 13.

REIKALAUJAMA 10 patyrusių vyrų
dirbti į Iron scrap yard; taipgi 2
vežėjų (teamsters). Atsišaukite
1717 N. Western Ave. Chicago.

ANT RANDOS

Turiu ruimą uždykt del merginos,
ar dviejų. Jeigu man vakariene pa-
darys už tai aš atlyginu. Atsišau-
kite laišku ar ypatingai.
A. S. Kraujalis,
1504 So. 50th Ct., Cicero, Ill.
Ant antrų lubų.

KAMBARIAI ISSIDUODA del mo-
teries ar merginos pas
Ursulę Prušinskaitę,
3071 Throop str., Chicago, Ill.

ANT RANDOS krautuvė ir 6 kam-
barių pagyvenimas užpakalyje krau-
tuvės. Beismentas su geru keptuvės
pečiu. Gera del keptuvės ar kitokio
biznio. Taipgi ant randos barnė.
Randa nebrangi.
3138 Wallace str., Chicago, Ill.

ANT RANDOS didelės, šviesios, elek-
tra ir gasas, su maudykle, kambarys
geriausioje vietoje, ant Bridgeporto.
Labai paranki vieta del inteligentiško
vyro. Atsišaukite po num.
3261 So. Halsted str., Chicago, Ill.
Phone Drover 6492.

ANT RANDOS sankrova ant ce-
mentinio pamato, 1957 Canalport
ave., paranki piekarnė, bučernė arba
grosernė, \$40, į mėnesį. Raktas
prie Millers ir Janz.
1824 So. Halsted str., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO

BARGENAS. Namai ir 2 lotai,
cementinis pamatas, 2 randos, 1-na
užbaigta, 22 medžiai. Kaina \$3300.
1232 So. 57 Court, arti 12 st.
Cicero, Ill.

ISPARDUODU.
Vėliausios mados seklyčios setas
\$35. Puikus valgomąjį kambario,
miegamąjį kambario setas, Daven-
port divonai, Iceboxis už pigią kainą,
\$200 phonografas, rekordai \$65, taipgi
\$100 didelis pianas, 10 metų gva-
rantuotas — \$120.
3459 So. Western ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA — vištų farma, 2
arkliai; naujosios mados namai ir bu-
rnė; žydinčių medžių sodas, valsty-
medžiai, žemuogių lovos, bitės; \$50 į
mėnesį įplaukų nuo kiemsinių ir vištų;
arti Morgan Park; 5c nuvažiavi-
mas; \$1500 įmokėti, likusius ant iš-
mokėjimo. PHELAN
38-ta ir Archer Yards 6539.

PARSIDUODA pigiai salūnus ge-
roje lietuvių ir lenkų apie linkėje.
Dirbtuvių distrikatas.
3559 S. Morgan st., Chicago, Ill.

PARSIDUODA salūnus lietuvių ir
svetimiečių tirstai apgyvendintoje vie-
toje. Pardavimo priežastis — per-
ėjimas į kitą užsienimą. Atsišaukite
greitu laiku.
John Jonaitis
724 W. 31st St., Chicago, Ill.
Phone Drover 3096

PARSIDUODA labai pigiai spaus-
tuvė; darbo užtektinai. Vieta išdė-
ta per 3 metus. Kuris zvegers norėtų
užsidėti savo bizni, malonės apžiūrėti,
o užtikriname, kad patiks. Daktarai
savininkui pripažino spaustuvės dar-
bą netinkamą. Del adreso atsišau-
kite į "Naujienų" Ofisą, pažymėdami
No 14.

PARSIDUODA automobilus ant 7
sėdynių. Turm car, Stevens Duryet.
Visa mašinerija labai gera, beveik
nauja. Gražus viršus. Extra 4 lyc-
rai. Turi buti parduotas trumpu lai-
ku, nes savininkas turi išvažiuoti į ki-
tą miestą. Kaina \$300. Ateikite pa-
sižiūrėti ir pamatysite kaip tas karas
pigus.
Antanas Mikšys
830 W. 33rd Place. Antas augštas iš už-
pakalio. Pusė bloko nuo Halsted St.

PUIKU DEL NAMŲ IR INDEJIMO
PINIGŲ.
PARSIDUODA 2 augštų namas, tvirtas
pamatas. Randos neša \$30 į mė-
nesį.
FRANK E. PHELAN,
38 gat. ir Archer ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA fotografijų studija,
grynai lietuviškoji apygardė. Parsi-
duoda iš priežasties nesusipratimo
familijoje. Atiduosi už pusę kainos.
— 3316 Morgan Ave., Chicago.

PARSIDUODA nuo seno laiko į-
leigta geležų sankrova. Svarus par-
davimų tavoras. Parsiduoda už
"cash." Gera vieta. Gera proga ene-
rgiškam lietuviui. Savininkas nori
pailsėti.
1745 So. Halsted str., Chicago, Ill.

GERA PROGA INGYTI FARMA.
Puiki išdirbta farma prie Pulaski,
Wis.; muriniai buidinkai, gyvuliai,
mašinos, sodnas ir t.t. Išmainysiu
ant namo Chicagoje. Išvažiuoti ant
ukės į La Salle. Atsišaukite pas:
C. KASPUTIS
3246 S. Halsted St., Chicago.

PARSIDUODA greitu laiku del
svarbios priežasties grosernė ir ken-
džių štoras, netoli bažnyčios ir Pu-
blic School, vertės \$400, atiduosi už
pusę kainos.
4350 So. Rockwell str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 2 kampiniai lotai
West Pullman, tarp dviejų bažnyčių
— 1 blokas nuo lietuviškos bažny-
čios, 2 nuo lenkiškos, prie gatvių ke-
rčės, arti miesto parko, skersai gatvės
piknio daržas. Graži vieta del bile
kokio biznio — banko, teatro ar sa-
liūno, nes tokių biznių čia dar nėra.
Labai daug svieto praena. Parduo-
siu nebrangiai, ar mainysiu ant na-
mo arba farmos.
John Derkintis, savininkas,
732 W. 18th str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA pigiai čeverkykų taisy-
mo šapa, su visom elektrikos maši-
nom. Taipat turiu ant pardavimo ir
lotą. Pardavimo priežastis — labai
reikalingi pinigai.
John Derkintis, savininkas,
732 W. 18th str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA du pirmos klasės
salūnai. Gwarantuota padaryti pin-
gus. Gera vieta tarp lietuvių ir kitų
tautų. Pardavimo priežastis — Ji-
ga.
1324 So. Racine ave., Chicago, Ill.

FARMOS.
Puikios kelios farmos, kurios pars-
iduoda nebrangiai:
No. 32 — 40 akrų, su buidinkais,
Kaina \$1500
No 41 — 40 akr., su buidinkais,
per žemę teka upelis \$1800
No 92 — 80 akr., su buidinkais, upelis
teka per galą lauko \$2400
No 93 — 80 akr., su buidinkais, upelis
teka per galą lauko \$2400
No 103 — 40 akr., su buidinkais,
upelis teka per vidurį \$2200
No 105 — 40 akr., su puikiais bu-
dinkais ir upeliu \$2400. Sitos 2
farmos daiktai, tik per kelia.
No 106 — 80 akr., prastos frošos,
salūnis teka žiemą ir vasarą ant
kiemo. Kaina \$3300
No 134 — 160 akr., su gerais bu-
dinkais \$4700
No 136 — 160 akr., su gerais bu-
dinkais \$8200
No 138 — 167 akr., su buidinkais
ant upės kranto \$6200
No 116 — 100 ak. puikus bud. \$10000
Tas visas vietas galima pigiai pirkti
už cash, o ant išmokėjimo — reik tre-
čialį arba daugiau įmokėti. Aš būnu
Chicagoje kožną subatą, 1840 So. Hal-
sted st., tarp 5 ir 7 vakare ir kas nori
gali drauge važiuoti į Michigan, In ten
ir atgal \$1.00. M. WALENCIUS.

Bargenai ant pardavimo
1. 6 pagyvenimų medinis namas,
po 4 kambarius. Kaina \$4200
2. 2 augštų murinis namas, 4 paga-
yvenimų po 4 kambarius, su maudy-
kle. Kaina \$3400
3. 2 augštų medinis namas po 6 ka-
mbarius, graži vieta, ant pla-
taus lovo. Kaina \$2600
4. 3 augštų murinis namas, 3 paga-
yvenimų po 6 rūmus su maudy-
kle. Kaina \$5300
5. 3 pagyvenimų medinis namas po
4 rūmus. Kaina \$2300
6. 6 rūmų murinė cottage ant mu-
rinio stulpo. Maudyklė, gasas,
toiletas vidutį tiktai. Kaina 7. \$2100
7. 2 augštų murinis namas, storas
2 pagyvenimai; 4-6. Kaina \$3500
8. 2 kampaniai lotai geri bile kokio
biznio lietuviškoji kolonija, netoli
Crane Co., parsiduosi ant len-
gvy išmokėčių už \$1200
9. Murinė cottage ant murinio stul-
po, 2 pagyvenimai po 4 rūmus ir
didelis stebelis del 3 arklių.
\$300 cash įmokėti, likusius išm-
kėti tinkamomis išlygomis; tik \$2250
10. 4 rūmų murinis namas po 2 pa-
gyvenimų, po didelius 4 rū-
mus, su visomis del drabužių
džiuvimo. Viskas pagal nau-
jos mados; maudyklės vidutį nuo
\$500 ir augščiau cash įmokės,
likusius išmokėti kas mėnesis su
procentu, lengvom išlygom \$4500
11. 3 augštų murinis namas, 5 paga-
yvenimų ir storas, po 4-6 rū-
mus ant biznio gatvės; randos
neša į mėnesį \$84, parsiduos už \$8200
12. 2 augštų murinis namas, 5 paga-
yvenimų po 4 rūmus, 9 pėdų beis-
mentas, tvirtas namas. Kaina \$5500
13. 2 augštų murinis namas 4 paga-
yvenimų, 2 po 5 ir 2 po 4 rūmus
ant biznio gatvės. Kaina \$5500
14. 2 pagyvenimų murinis namas
— po 6-7 rūmus \$3500
15. 3 augštų murinis namas, 5 paga-
yvenimų, 1-7 ir 4 po 4 rūm. \$5700
16. 2 augštų medinis namas, storas
ir 4 pagyvenimai po 4 rūmus ant
biznio gatvės; labai gera vieta
del keptuvės; lotas augštos kai-
nos. Parsiduos už \$5400

Sitię visi namai randasi ant Bridge-
porto, geriausioje miesto dalyje; gat-
vės ištaisytos ir išmokėtos. Parsi-
duos trumpu laiku ant lengvų išmo-
kėjimų. Norintieji pirkti pasiskubin-
kite.
J. A. VILIONS and Co.,
3346 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA pigiai 2 augštų mu-
rinis namas, naujusios mados, 4 me-
tų senas. Lotas 50x125. Jeffersono
Parke 1 blokas nuo Milwaukee ave.
karo. Atsišaukite subatoje:
5334 Argyl ave.

PARSIDUODA pigiai geri formi-
šiai, atsišaukite greitu laiku, nes turi
but greit parduoti
3323-25 So. Halsted str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA — \$100 įmokėjęs
nupirksi 5 kambarių namelį ant pu-
sės akro po num. 5829 Westley ave.
Bartlett Highland'e. Kaina \$1000.
McDonnell,
3622 So. California ave., Chicago, Ill.

EXTRA!
PARSIDUODA pieninė ir grosernė
labai pigiai delai labai svarbios prie-
žasties; turi buti parduota kuogrei-
čiausia.
4527 So. Marshfield ave., Chicago

BIZNIO PROGA.
PARSIDUODA: Lietuvių apie link-
ėje grosernė ant 541 W. 36-tos gatvės
su vieno augšto krautuvės namu ir 4
kambariais, ir nameliu užpakalyje.
Kaina: prapertis su bizniu \$2500, len-
gvy išmokėjimai.
C. A. Lewis, R. 218,
82 W. Washington str., Chicago.

PARSIDUODA kriaučių šapa, sena
apie 9 metų vieta; biznis gerai iš-
dirbtas. Kreipkitės į
655 W. 18th str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA stupos rakandai pi-
giai; puikus 3 smotų seklyčios setas
grazi bresinė lova, apvalus valgomas
stalas, 6 stalavinės kėslai, parankus
ir gražus gesinis pečius, kaina nau-
jo \$45, angliais verdamas pečius, ku-
kūnis stalas su šūplėdom. Priežastis
— persikėlimas į kitą gyvenimo
vietą. Parduosim visai pigiai, nes
mums nereikalingi. Atsišaukite:
Mrs. A. Shusho,
3843 So. Kedzie ave., Chicago, Ill.

AR JUS JIESKOOTĖ salūno? Je
taip, aš turiu jį gerioje vietoje, trijų
augštų namas, labai ir didelė svetainė.
Galima įgyti už \$18,500; salūnus
stokas bus apkaunotas. Daryk greit
tai.
Wm. A. Narten,
3028 Love ave., Chicago, Ill.

TURI BUT PARDUOTA.
4 kambarių namelis ant 8526 Laf
lin str. Palivotas plumbavojiņas, lo-
tas 25x125, naujai dekoruotas. \$10
cash ir likusius \$15 į mėnesį mokėti.
Kaina \$1650.
John H. Miller, Atty.,
140 So. Dearborn str., Chicago, Ill.

ISPARDUODU — puikus rakandus
sykiu arba atskirai. \$160 seklyčios
setas apmuštas tikra skura, už \$35.
Divonas 9x10 už \$10, komodos, lo-
vos, davenport, stalas, kėdės ir t.t.
Taipgi \$500 vertės pianas, 25 m. gva-
rantuotas, už \$110. Phonografas su
rekordais už \$60, kairuoja \$200, kaip
naujas. — 1015 N. California Ave.

PARSIDUODA pigiai 4 rūmų geri
formišiai. Greitu laiku atsišaukite.
928 W. 33rd St., antas augštas iš už-
pakalio.

PARSIDUODA dviejų augštų ant
naujo gero pamato keturių pagyveni-
mų namas. Visa randa \$51.00 į mė-
nesį. Kaina \$4500.00. Galima ant iš-
mokėjimo. Savininkas turi grįžti į
sena kraštą iš priežasties karės. Pa-
malyk McDONNELL,
3622 S. California Ave., Chicago

PARSIDUODA grosernė. Prie-
žastis pardavimo — persikėlimas
draugui. Gera vieta, skolos nėra.
Parsiduoda už cash pinigūs. Kreip-
ties adresu:
1622 So. Halsted St., Chicago.

PARSIDUODA salūnas arti
lietuviškos bažnyčios, labai ge-
roj vietoje. Del žmogaus, norin-
čio toki biznį laikyti, parsiduos
labai žema kaina. Savininkas
rengiasi išvažiuoti ant farmos.
Norintieji gauti puikią vietą, atsi-
šaukite pas
K. Jamontą,
1840 So. Halsted st., Chicago, Ill.

RETA PROGA.
Jauna pora, palaidama miestą,
paauka visus rakandus savo gra-
žaus gyvenimo už pigią kainą. \$105
seklyčios setas už \$35. Puikus mie-
gamąjį ir valgomąjį kambarių ra-
kandai. 2 Wilton divonus, supama-
šes kėdės ir t.t. Taipgi augštos ry-
šies pianą su 25 metų užtikrinimu ir
\$200 vietrola su rekordais už jusų
pasulytą kainą. Viskas vartota vos
9 savaitės. Tas apimokės jus pasite-
rauti, nežiurint kur jus gyvenate.
Viskas turi buti parduota į sekančią
2-jų nedelių laiką. Atsišaukite grei-
čiau.
1922 So. Kedzie ave., Chicago, Ill.

EXTRA
Parsiduoda labai gražus salūnas
lietuvių, lenkų ir šiaip maišytų tau-
tų apie linkėje. Biznis geras. Pardu-
vimo priežastis — savininkas eina į ki-
tą biznį. Kreipkitės šiuo adresu:
3001 So. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA piet-rytinis kamapas
36-tos gatvės ir Emerald. Dvi krautu-
vės ir keturių flatų murinis namas.
Galima išrandavoti už \$100 į mėnesį.
Kampas buvo užimtas salūnu laike
10 metų. Lengvi išmokėjimai \$7,500

3827 Emerald ave. Krautuvė. Trijs
pagyvenimai. Randa \$47 į mėnesį.
Lengvi išmokėjimai.
D. J. BURKE,
751 W. 35th St., Chicago

TELEPHONE YARDS 2721
Dr. J. JONKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS
3337 So. Morgan St., Chicago.
KERTĖ 33-čio Pl. ir Morgan St.

Tel. Canal 2118
Dr. A. L. Yuška
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1749 So. Halsted St., Chicago
Kampas 18-tos gatvės.

GERA
NAUJIENA
Del Apie linkes Town of Lake
Tukstančiai vyrų ir moterų

reikšimus, neatidideliokite, bet
už tai ateikite pas mane ir nu-
sistebėsite geromis pascukėmis.
PASITERAVIMAS DYKAI.
Valandos: Nuo 9 išryto iki 8
val. vakaro. Nedėliomis: nuo 9
iš ryto iki 12 dienos.

DR. SCHNEIDER
Antas augštas, 1553 W. 47th St.
Kampas Ashland ave., Chicago.

Dr. Ramser
AKIŲ SPECIALISTAS
VICI VICI
Prienka visiems tinkamus akinius, egz-
aminuoja ir patarimus duoda dykai.
786-88 Milwaukee Ave., arti Chicago Ave
2-ros lubos. VALANDOS: Nuo 9 išryto i-
ki vakarui. Nedėliomis nuo 9 išryto iki
2 po pietų. Tel. Haymarket 2434

Telephone 5745
Dr. S. D. SAUTER
Gydytojas ir chirurgas
219 6th str., RACINE, WIS.
Valandos: 9 iki 10 ryto, 2 iki 4:30
po pietų, 7 iki 9 vakaro.

Dr. CHARLES SEGAL
Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas ant moteriškų, vyrų ir vaikų,
taipgi ir chronišku ligų.
Gyvenimas: Ofisas: 458 Ashland Ave.
6188 Champlain Ave. Kampas 46 gat.
Tel. Wentworth 1658 2-5 po piet., 7-9 vakare
iki 8 ryte ir po 9 vakare. Tel. Drover 9635

Dr. W. Yuzkiewicz
Lietuviškas akių gydytojas
Kas turi skaudančias arba silpnas
akis, ar galvos skaudėjimą,
atsilankykite pas mane
DR. W. YUZKIEWICZ,
1155 Milwaukee Ave.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų

DAKTARAS
Specialistas iš
Gydo visas ligas vyrų ir moterų
Nežiurint kaip užsienėjusios ir neišgydomos yra.
Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pūslės, užnuodijimą kra-
no, odos ligas, žaidzas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje,
kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaipingas ligas. Jeigu kiti negalėjo
išgydyti, ateikite čia ir persitikrinkite, ką jis gali jums padaryti. Praktikuo-
ja per dvidešimt metų ir išgydė tūkstančius ligonių. Patarimas dykai. O-
so valandos nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro. Nedėliomis iki 12 dienos.
1900-BLUE ISLAND AVE., kampas 10-tos gat., viršul Bankos. Tel. Canal

WISSIG,
sono krajaus

Dr. A. I. EPSTEIN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas moteriškų, vyrų ir
vaikų ligų.

Ofisas ir gyvenimas: 3600 So. Halsted st., 4656 S. Ashland Ave.
Kampas 36-tos gatvės, arti 47-tos gatvės.
Ofisas atidoms iki 11-12 diena, 5-7
10 val. ryto, 1-3 po pietų ir vakarus iki 7:30 po pietų.
Phone Drover 4974 Phone Drover 1854.

BUKIT ATSARGŲ.
Kuoomet jus nuetant pa-
akių gydytoja del akiu, visųpirmu žiūrėkit, ar jis
turi kolegijos diplomą ir
taipgi ar yra užregistra-
vęs, ar turi Optometrų
Certifikatą, nes užvis svarbiausia KOLE-
GIOS DIPLOMAS.
Aš praktikuoju per 9 metus
AKIŲ DAKTARAS
Jei jus kenčiat akių nuovargi, galvos
skaudėjimą, Dr. Meyers moksliškai prin-
kti akimiai išgydys jums akis. Išegzami-
navimas per specialista dykai.
DR. I. MEYERS
1024 Milwaukee ave., Chicago, Ill.
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare; pėtnyčio
iki 6 vakare, nedėlioj 10 iki 12.
Tel. Haymarket 6212.

DR. M. HERZMAN
IS RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 16
metų kaip patyręs gydytojas, chi-
rurgas ir akuseris.
Gydo aštrias ir chroniškas ligas,
vyrų, moterų ir vaikų, pagal nau-
sias metodus X-ray ir kitokius elek-
tros prietaisus.
Ofisas ir laboratorija, 1025 W. 18th
St., netoli Fisk St. Valandos: Nuo
10-13 pietų; 6-8 vakarais.
Telephone Canal 3110
Gyvenimas: 3412 S. Halsted St.
Valandos: 8-9 ryte, 1iktai.

Dr. A. J. TANANEVICZE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir gyvenimo vieta: Ofisas ant F. Karo Aplikas
3249 So. MORGAN ST. 1913 So. HALSTED ST
Valandos: 8 iki 10 ryto Valandos: 10 iki 12 dien
1 iki 3 po piet. 3 iki 5 po piet.
7 iki 9 vakare ir vakarui.Tel. Drover 7860. Tel. Canal 1576.

DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyrų ir vaikų
ir visų chronišku ligų.
Valandos: 10-11 ryte, 4-5 po pietų
7-8 vakare. Nedėliomis 10-1 po pietų
3354 So. Halsted St., arti 34 St., Chicago.

Dr. C. Z. VEZELIS
LIETUVIŲ DENTISTA
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 val.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvės.

DR. J. K. MEYERS
Gydytojas Chirurgas ir Akuseris
Uždyk Ofisas del beturčių.
Ofisas ir gyvenimo vieta.
602 So. STATE ST. CHICAGO.

Dr. M. Stupnicki
3109 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Valandos, Nuo 8 iki 11 išryto, nuo
5 iki 8 vak.

M. SAHUD M. D.
Senas Rusas Gydytojas ir Chirurgas.
Specialistas Moteriškų, Vyrų ir Val-
kiškų, taipgi Chronišku Ligų.
OFISAS: 1579 Milwaukee Ave., kampas
North Ave., Kambarys 206.
Valandos: 8:30 iki 10 išryto; 1:30 iki 3
ir 7:30 iki 9 vakare.

Dr. G. M. Glaser
Praktikuoja 25 metal.
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kerte 32 Chicago
Specialistas ant
Moteriškų, Vyrų ir Vaikiškų
Taipgi Chroniškų Ligu
Ofiso valandos:
nuo 9 ryte, nuo 12 iki 2 po pietų ir
nuo 8 iki 8:30 vakare. Nedėliomis
vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

Dr. G. M. Glaser
Praktikuoja 25 metal.
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kerte 32 Chicago
Specialistas ant
Moteriškų, Vyrų ir Vaikiškų
Taipgi Chroniškų Ligu
Ofiso valandos:
nuo 9 ryte, nuo 12 iki 2 po pietų ir
nuo 8 iki 8:30 vakare. Nedėliomis
vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

Dr. G. M. Glaser
Praktikuoja 25 metal.
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kerte 32 Chicago
Specialistas ant
Moteriškų, Vyrų ir Vaikiškų
Taipgi Chroniškų Ligu
Ofiso valandos:
nuo 9 ryte, nuo 12 iki 2 po pietų ir
nuo 8 iki 8:30 vakare. Nedėliomis
vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

Dr. G. M. Glaser
Praktikuoja 25 metal.
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kerte 32 Chicago
Specialistas ant
Moteriškų, Vyrų ir Vaikiškų
Taipgi Chroniškų Ligu
Ofiso valandos:
nuo 9 ryte, nuo 12 iki 2 po pietų ir
nuo 8 iki 8:30 vakare. Nedėliomis
vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

Dr. G. M. Glaser
Praktikuoja 25 metal.
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kerte 32 Chicago
Specialistas ant
Moteriškų, Vyrų ir Vaikiškų
Taipgi Chroniškų Ligu
Ofiso valandos:
nuo 9 ryte, nuo 12 iki 2 po pietų ir
nuo 8 iki 8:30 vakare. Nedėliomis
vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687</